

สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร
เลขที่รับ ๑๔๗๔/๒๕๖๖
วันที่ ๒๙ ส.ค. ๖๖
เวลา ๑๑.๓๐ น.

ที่ นร ๐๕๐๓/๑๗๙๓

สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี
ทำเนียบรัฐบาล กทม. ๑๐๓๐๐

๒๕ มกราคม ๒๕๖๖

เรื่อง ผลการพิจารณารายงานผลการพิจารณาศึกษา เรื่อง ปัญหาที่ดิน ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม จากเขตเศรษฐกิจพิเศษและเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก ของคณะกรรมการการที่ดิน ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม สภาผู้แทนราษฎร

เรียน เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร

อ้างถึง หนังสือสำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร ที่ สผ ๐๐๑๔/๑๒๘๔๑ ลงวันที่ ๒๙ พฤศจิกายน ๒๕๖๔

สิ่งที่ส่งมาด้วย สำเนาหนังสือกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ส่วนที่ ๓๒๒๐.๒/๓๒๕๔ ลงวันที่ ๒๒ พฤศจิกายน ๒๕๖๕ และเอกสารประกอบ

ตามที่ได้ส่งรายงานผลการพิจารณาศึกษา เรื่อง ปัญหาที่ดิน ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม จากเขตเศรษฐกิจพิเศษและเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก ของคณะกรรมการการที่ดิน ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม สภาผู้แทนราษฎร ไปเพื่อดำเนินการ นั้น

กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมได้เสนอผลการพิจารณาเรื่องดังกล่าว มาเพื่อดำเนินการ ความละเอียดปรากฏตามสิ่งที่ส่งมาด้วย

คณะรัฐมนตรีได้มีมติเมื่อวันที่ ๒๔ มกราคม ๒๕๖๖ รับทราบผลการพิจารณารายงานผลการพิจารณาศึกษา เรื่อง ปัญหาที่ดิน ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม จากเขตเศรษฐกิจพิเศษและเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก ของคณะกรรมการการที่ดิน ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม สภาผู้แทนราษฎร ตามที่กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมเสนอ และแจ้งให้สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎรทราบต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ ทั้งนี้ ได้แจ้งให้กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ส่งผลการพิจารณาในเรื่องนี้ให้สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎรโดยตรงต่อไปแล้ว

ขอแสดงความนับถือ

กลุ่มงานระเบียบวาระ
รับที่ ๕๔ / ๒๕๖๖
วันที่ ๓ / กพ. / ๖๖ เวลา ๐๙.๐๐ น.

(นางณัฐฎา อ่อนตศิลป์)
เลขาธิการคณะรัฐมนตรี

กลุ่มงานพระราชบัญญัติและญัตติ ๒
รับที่ ๒๘ / ๒๕๖๖
วันที่ ๒๕ / ม.ค. / ๖๖ เวลา ๑๔.๓๐ น.

กองนิติธรรม
โทร. ๐๒ ๒๘๐ ๙๐๐๐ ต่อ ๑๓๔๒ (วณิช)
โทรสาร ๐ ๒๒๘๒ ๘๑๒๑
ไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์ : saraban@soc.go.th

กลุ่มงานบริหารทั่วไป สำนักการบรรพชา
รับที่ ๑๐๐ / ๒๕๖๖
วันที่ ๒๕ / ม.ค. / ๖๖ เวลา ๑๔.๐๐ น.
ส่งกลุ่มงาน..... ดำเนินการ

ด่วนที่สุด

ที่ ทส ๐๒๒๐.๒/๓๒๔๕

กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
๙๒ ซอยพหลโยธิน ๗ ถนนพหลโยธิน
แขวงพญาไท เขตพญาไท
กรุงเทพฯ ๑๐๕๐๐

๒๒ พฤศจิกายน ๒๕๖๕

เรื่อง รายงานผลการพิจารณาศึกษา เรื่อง ปัญหาที่ดิน ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจากเขตเศรษฐกิจพิเศษ และเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก ของคณะกรรมการการที่ดิน ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม สภาผู้แทนราษฎร

เรียน เลขาธิการคณะรัฐมนตรี

อ้างถึง ๑. หนังสือสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ด่วนที่สุด ที่ นร ๐๕๐๓/๓๕๘ ลงวันที่ ๗ มกราคม ๒๕๖๕

๒. หนังสือสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ด่วนที่สุด ที่ นร ๐๕๐๓/๑๐๓๙๑ ลงวันที่ ๒๒ เมษายน ๒๕๖๕

สิ่งที่ส่งมาด้วย สรุปผลการพิจารณาหรือผลการดำเนินการต่อรายงานการพิจารณาศึกษา เรื่อง ปัญหาที่ดิน ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจากเขตเศรษฐกิจพิเศษและเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก ของคณะกรรมการการที่ดิน ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม สภาผู้แทนราษฎร

ตามหนังสือที่อ้างถึง ๑ และ ๒ สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี แจ้งว่า สำนักงานเลขาธิการ สภาผู้แทนราษฎรได้เสนอรายงานผลการพิจารณาศึกษา เรื่อง ปัญหาที่ดิน ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม จากเขตเศรษฐกิจพิเศษและเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก ของคณะกรรมการการที่ดิน ทรัพยากรธรรมชาติและ สิ่งแวดล้อม สภาผู้แทนราษฎร มาเพื่อดำเนินการ และรองนายกรัฐมนตรี (พลเอก ประวิตร วงษ์สุวรรณ) สั่งและปฏิบัติราชการแทนนายกรัฐมนตรี มีคำสั่งให้กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมเป็นหน่วยงานหลัก รับรายงานพร้อมข้อสังเกตของคณะกรรมการฯ ไปพิจารณาร่วมกับกระทรวงการคลัง กระทรวงเกษตร และสหกรณ์ กระทรวงคมนาคม กระทรวงมหาดไทย กระทรวงอุตสาหกรรม สำนักงานทรัพยากรน้ำแห่งชาติ สำนักงานคณะกรรมการนโยบายเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก ศูนย์อำนวยการบริหารจังหวัดชายแดนภาคใต้ และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เพื่อพิจารณาศึกษาแนวทางและความเหมาะสมของรายงานพร้อมข้อสังเกตดังกล่าว และสรุปผลการพิจารณาหรือผลการดำเนินการเกี่ยวกับเรื่องดังกล่าวในภาพรวม ส่งให้สำนักเลขาธิการ คณะรัฐมนตรี เพื่อนำเสนอคณะรัฐมนตรีต่อไป ความละเอียดแจ้งแล้ว นั้น

กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมพิจารณาแล้ว ขอส่งสรุปผลการพิจารณา หรือผลการดำเนินการต่อรายงานการพิจารณาศึกษาดังกล่าว รายละเอียดปรากฏตามสิ่งที่ส่งมาด้วย

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา

ขอแสดงความนับถือ

(นายวราวุธ ศิลปอาชา)

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

สำนักงานปลัดกระทรวง
โทร./โทรสาร ๐ ๒๒๖๕ ๖๑๑๐

สรุปผลการพิจารณาและผลการดำเนินการต่อรายงานการพิจารณาศึกษา
เรื่อง ปัญหาที่ดิน ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจากเขตเศรษฐกิจพิเศษภาคตะวันออก
ของคณะกรรมการที่ดิน ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม สภาผู้แทนราษฎร

กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมได้รวบรวมผลการพิจารณาและผลการดำเนินการของกระทรวงการคลัง กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ กระทรวงคมนาคม กระทรวงมหาดไทย กระทรวงอุตสาหกรรม สำนักงานงานทรัพยากรน้ำแห่งชาติ สำนักงานคณะกรรมการนโยบายเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก ศูนย์อำนวยการบริหารจังหวัดชายแดนภาคใต้ และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ต่อรายงานการพิจารณาศึกษาดังกล่าว และจัดทำเป็นสรุปผลการพิจารณาในภาพรวม ดังนี้

ลำดับ	ข้อเสนอแนะ/ข้อสังเกต	ผลการพิจารณา/ผลการดำเนินการ
<p>๑. ข้อเสนอแนะของคณะกรรมการ</p> <p>๑.๑ ประเด็นการจัดทำแผนผังการพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก</p> <p>๑) การรายงานตัวเลขสัดส่วนการเพิ่มขึ้นของพื้นที่พัฒนาอุตสาหกรรม ในอีก ๒๐ ปีข้างหน้า (ปี ๒๕๖๐ - ๒๕๘๐) พื้นที่พัฒนาอุตสาหกรรม จะเพิ่มขึ้นในอัตราส่วนเพิ่มขึ้นถึงร้อยละ ๖๔ และพื้นที่เมืองจะมีสัดส่วนเพิ่มขึ้นร้อยละ ๓๔ หากใช้วิธีคำนวณโดยในปี ๒๕๖๐ เป็นปีฐาน ซึ่งเป็นสัดส่วนที่สูงกว่าที่ระบุไว้ในแผนผังฯ อย่างมาก จึงอาจทำให้เกิดการละเลยถึงการคำนึงถึงศักยภาพและจะนำมาซึ่งผลกระทบที่จะเกิดขึ้นตามมาจากการเปลี่ยนแปลงประเภทการใช้ประโยชน์ที่ดินที่รุนแรง ทั้งในด้านปัญหาความขัดแย้งการใช้ประโยชน์ดินและปัญหาทางด้านสิ่งแวดล้อม</p>	<p>กระทรวงมหาดไทย โดยกรมโยธาธิการและผังเมืองได้ดำเนินการจัดทำแผนผังการพัฒนาเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออกตามขั้นตอนที่พระราชบัญญัติเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก พ.ศ. ๒๕๖๑ กำหนดไว้ทุกขั้นตอน โดยมาตรา ๓๐ และ ๓๑ กำหนดให้ สำนักงานคณะกรรมการนโยบายเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออกร่วมกับกรมโยธาธิการและผังเมือง และหน่วยงานรัฐที่เกี่ยวข้อง จัดทำแผนผังการใช้ประโยชน์ที่ดิน และแผนผังการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานและระบบสาธารณูปโภค (๘ ระบบ) ดำเนินการให้เสร็จภายในหนึ่งปี และให้เป็นไปตามหลักวิชาการผังเมือง ดังนี้</p> <p>๑. หลักการจัดทำแผนผัง</p> <p>๑.๑ การสำรวจ ศึกษา ทบทวน และบูรณาการข้อมูล นโยบายและแผนภาพรวมเพื่อการพัฒนาเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก แผนการใช้ประโยชน์ที่ดินในภาพรวม และแผนพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานและระบบสาธารณูปโภค เพื่อใช้เป็นการอภิปรายการพัฒนาพื้นที่ รวมทั้งแผนงาน/โครงการของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง</p> <p>๑.๒ ศึกษาวิเคราะห์สถานการณ์ ภาพรวมการใช้พื้นที่ด้านกายภาพ การใช้ประโยชน์ที่ดิน ความเชื่อมโยงโครงสร้างพื้นฐาน และการเข้าถึงสาธารณูปโภค เพื่อชี้ให้เห็นถึงสภาพพื้นที่ที่มีศักยภาพ ปัญหา ข้อจำกัด และแนวโน้มการพัฒนาพื้นที่อื่นจะนำไปสู่การวิเคราะห์ความเหมาะสมของการใช้ประโยชน์ดิน และความต้องการใช้พื้นที่ในอนาคต</p>	

ลำดับ	ข้อเสนอแนะ/ข้อสังเกต	ผลการพิจารณา/ผลการดำเนินการ
		<p>๑.๓ ทบทวนผังเมืองรวมที่มีอยู่ในพื้นที่ ๓ จังหวัด (ฉะเชิงเทรา ชลบุรี และระยอง) เพื่อเป็นกรอบแนวทางการจัดทำแผนผังและข้อกำหนดการใช้พื้นที่ ประกอบด้วย ผังเมืองรวมจังหวัด ๓ ผัง และผังเมืองรวมเมือง/ชุมชน ๑๓ ผัง รวมไปถึงร่างผังอื่น ๆ ที่อยู่ระหว่างการจัดทำแผนผังและจัดทำ ศักยภาพวิเคราะห์แนวโน้มการเปลี่ยนแปลงและเป้าหมายการพัฒนา ด้านเศรษฐกิจและประชากรที่ส่งผลกระทบต่อการพัฒนาพื้นที่ ตลอดจนการคาดประมาณในอนาคต เพื่อให้สอดคล้องกับแผนพัฒนาเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก</p> <p>๑.๕ กำหนดการใช้ประโยชน์ที่ดินตามความเหมาะสมของศักยภาพ และขีดความสามารถในการรองรับเพื่อการพัฒนา โดยยึดหลักการพัฒนาควบคู่กับการใช้ความสำคัญการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม สงวนรักษาพื้นที่ป่าไม้ พัฒนาพื้นที่ให้เกิดการกระจายการใช้ทรัพยากร ที่ดินอย่างเหมาะสมและสมดุล ทั้งพื้นที่เมืองและชุมชน เกษตรกรรม อุตสาหกรรม และการท่องเที่ยวรองรับการพัฒนาพื้นที่ในระยะ ๒๐ ปี (ปี ๒๕๖๐-๒๕๘๐)</p> <p>ในการกำหนดพื้นที่การใช้ประโยชน์ที่ดิน จะให้ความสำคัญกับการรักษาพื้นที่ ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม โดยมีการกำหนดแนวขนานระยะ ๕๐-๕๐๐ เมตร บริเวณแม่น้ำ ลำคลอง และรอบอ่างเก็บน้ำ ที่ใช้เป็นแหล่งน้ำอุปโภค บริโภคที่สำคัญ เพื่อการสงวนรักษาสภาพการระบายน้ำตามธรรมชาติ และป้องกันไม่ให้เกิดพิษไหลลงสู่แหล่งน้ำ</p> <p>๒. กระบวนการมีส่วนร่วมในการจัดทำแผนผังการพัฒนาเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก ได้ดำเนินการให้เป็นไปตามพระราชบัญญัติเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก พ.ศ. ๒๕๖๑ ดังนี้</p> <p>๒.๑ มาตรา ๓๐ แห่งพระราชบัญญัติเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก พ.ศ. ๒๕๖๑ วรรคสาม กำหนดให้ “สำนักงานและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องคำนึงถึง</p>

ลำดับ	ข้อเสนอแนะ/ข้อสังเกต	ผลการพิจารณา/ผลการดำเนินการ
		<p>ความสัมพันธ์กับชุมชน สุภาพระของประชาชน สภาพแวดล้อม และระบบนิเวศตามหลักการพัฒนายั่งยืนด้วย ทั้งนี้ โดยให้สร้างความรู้ที่ถูกต้องแก่ประชาชนในพื้นที่ และรับฟังความคิดเห็นและข้อเสนอแนะของผู้มีส่วนได้เสีย ประชาชน และชุมชนที่เกี่ยวข้อง เพื่อประกอบการพิจารณาด้วย” ซึ่งสำนักงานคณะกรรมการนโยบายเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก และกรมโยธาธิการและผังเมือง ได้ให้ความสำคัญกับกระบวนการมีส่วนร่วมกับทุกภาคส่วน โดยได้จัดประชุมชี้แจงให้ข้อมูลข่าวสารแก่ผู้ที่เกี่ยวข้องผ่านกลไกของส่วนราชการในจังหวัด อำเภอ ผู้นำท้องถิ่น องค์การปกครองส่วนท้องถิ่น และประชาชนทั่วไปในพื้นที่ รวมถึงรับฟังความคิดเห็นและข้อเสนอแนะของผู้มีส่วนได้เสีย ประชาชน และชุมชนที่เกี่ยวข้อง เพื่อประกอบการพิจารณาโครงการจัดทำแผนผังการใช้ประโยชน์ที่ดิน และแผนผังพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานและระบบสาธารณูปโภค โดยจัดเวทีรับฟังความคิดเห็นรวม ๔๐ ครั้ง ครอบคลุมพื้นที่ ๓ จังหวัด ผู้เข้าร่วมประชุมมากกว่า ๔,๔๐๐ คน</p> <p>๒๒ หลัจากที่ประกาศคณะกรรมการนโยบายเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก เรื่อง แผนผังการใช้ประโยชน์ที่ดินและแผนผังการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานและระบบสาธารณูปโภค เขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก พ.ศ. ๒๕๖๒ ได้ประกาศราชกิจจานุเบกษา เมื่อวันที่ ๙ ธันวาคม ๒๕๖๒ มีผลบังคับใช้วันที่ ๑๐ ธันวาคม ๒๕๖๒ ซึ่งมีผลให้ผังเมืองรวมตามกฎหมายผังเมืองที่ครอบคลุมพื้นที่ จังหวัดฉะเชิงเทรา จังหวัดชลบุรี จังหวัดระยอง และบางส่วนของพื้นที่ต่อเนื่องบริเวณกรุงเทพฯ และจังหวัดสมุทรปราการที่มีการใช้บังคับพื้นที่ จำนวน ๑๖ ผัง เป็นอันยกเลิกไป ซึ่งสำนักงานคณะกรรมการนโยบายเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก ร่วมกับกรมโยธาธิการและผังเมือง ได้จัดประชุมสัมมนาเพื่อสร้างความเข้าใจเกี่ยวกับแผนผังฯ ให้หน่วยงานภาครัฐ ภาคเอกชน และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นนำไปใช้</p>

ลำดับ	ข้อเสนอแนะ/ข้อสังเกต	ผลการพิจารณา/ผลการดำเนินการ
		<p>ปฏิบัติให้เป็นไปตามแผนผัง โดยจัดประชุมทั้งในระดับจังหวัด ในช่วงระหว่างเดือนมกราคม - กุมภาพันธ์ ๒๕๖๓ และพื้นที่กลุ่มอำเภอ ในช่วงเดือนสิงหาคม - กันยายน ๒๕๖๓</p> <p>๓ การวางแผนจัดทำผังเมืองรวมเมือง/ชุมชนในพื้นที่ ๓ จังหวัด กรมโยธาธิการและผังเมือง ได้ดำเนินการวางแผนและจัดทำผังเมืองรวม ในพื้นที่ ๓ จังหวัด ให้เป็นไปตามนโยบายการวางผังเมืองรวมศูนย์กลางอำเภอที่ดำเนินการ อยู่แล้วทั่วประเทศ และตามกระบวนการขั้นตอนแห่งพระราชบัญญัติการผังเมือง พ.ศ. ๒๕๖๒ โดยกำหนดให้การวางผังเมืองรวมเมือง/ชุมชนในพื้นที่เขตพัฒนาพิเศษ ภาคตะวันออก ครอบคลุมพื้นที่ ๓๐ อำเภอ มีผังเมืองรวม/ชุมชนทั้งสิ้น จำนวน ๓๐ ผัง ประกอบด้วย จังหวัดฉะเชิงเทรา จำนวน ๑๑ ผัง จังหวัดชลบุรี จำนวน ๑๑ ผัง และจังหวัดระยอง จำนวน ๘ ผัง โดยมีผังเมืองรวมเมือง/ชุมชน ที่ผ่าน กระบวนการขั้นตอนที่ ๓ การประชุมรับฟังความคิดเห็นของประชาชน จำนวน ๙ ผัง ประกอบด้วย จังหวัดฉะเชิงเทรา จำนวน ๒ ผัง ได้แก่ ผังเมืองรวมชุมชน บางปะกง และผังเมืองรวมชุมชนบ้านโพธิ์ จังหวัดชลบุรี จำนวน ๔ ผัง ได้แก่ ผังเมืองรวมเมืองสัตหีบ ผังเมืองรวมเมืองศรีราชา ผังเมืองรวมเมืองบ้านบึง และผังเมืองรวมชุมชนหนองใหญ่ และจังหวัดระยอง จำนวน ๓ ผัง ได้แก่ ผังเมืองรวมชุมชนวังจันทร์ ผังเมืองรวมชุมชนแกลง และผังเมืองรวมชุมชน นิคมพัฒนา ทั้งนี้ ผลจากการรับฟังความคิดเห็นของประชาชน ในประเด็นที่ติด พบว่า มีความคาดหวังของประชาชนเกี่ยวกับกรรมสิทธิ์ในที่ดินประเภท ที่พระราชกฤษฎีกากำหนดให้เป็นเขตปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม ในเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก ซึ่งกรมโยธาธิการและผังเมืองกำหนดการใช้ ประโยชน์ที่ดินเป็นประเภทปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม เพื่อความสอดคล้อง กับการประกาศคณะกรรมการนโยบายเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก และเป็นไปตามบันทึกข้อตกลงกับสำนักงานการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม</p>

ลำดับ	ข้อเสนอแนะ/ข้อสังเกต	ผลการพิจารณา/ผลการดำเนินการ
๒)	การจัดการปัญหามลพิษ ขยะ และกากของเสียจากอุตสาหกรรม ยังเป็นปัญหาอย่างมากในพื้นที่ภาคตะวันออก โดยเฉพาะในพื้นที่ เขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก	<p>๑. พื้นที่ภาคตะวันออก โดยเฉพาะในพื้นที่เขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก ได้แก่ จังหวัดระยอง ชลบุรี และฉะเชิงเทรา จัดเป็นพื้นที่ที่มีการส่งเสริมให้มีการ ลงทุนในภาคอุตสาหกรรม ก่อให้เกิดจำนวนโรงงานอุตสาหกรรมเพิ่มขึ้น และส่งผลให้มีขยะหรือกากอุตสาหกรรมเป็นจำนวนมาก และมีแนวโน้ม เพิ่มสูงขึ้นในอนาคต รัฐบาล จึงมีคำสั่งหัวหน้าคณะรักษาความสงบแห่งชาติ ที่ ๔/๒๕๕๙ ลงวันที่ ๒๐ มกราคม ๒๕๕๙ เพื่อยกเว้นการใช้บังคับกฎกระทรวง ให้ใช้บังคับผังเมืองรวมสำหรับการประกอบกิจการโรงานที่เกี่ยวข้องกับการกำจัด/ บำบัด/รีไซเคิลกากอุตสาหกรรม (โรงงานลำดับที่ ๑๐๑ ๑๐๕ และ ๑๐๖) ทำให้เกิดโรงานกำจัด/บำบัด/รีไซเคิลกากอุตสาหกรรมเพิ่มจำนวนมากขึ้น นำไปสู่การแก้ไขปัญหาการบริหารจัดการกากอุตสาหกรรม</p> <p>๒. ปัจจุบันประเทศไทยมีกฎหมายว่าด้วยโรงานที่ใช้ในการกำกับดูแลโรงาน อุตสาหกรรมทุกประเภท และมีกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการกำจัดสิ่งปฏิกูล หรือวัสดุที่ไม่ใช้แล้วสำหรับผู้ก่อกำเนิดของเสียที่เป็นโรงานอุตสาหกรรม และผู้ประกอบการบำบัดและกำจัดสิ่งปฏิกูลหรือวัสดุที่ไม่ใช้แล้ว ผู้ประกอบการโรงานที่ก่อให้เกิดของเสียหรือกากอุตสาหกรรม และผู้ประกอบการ กิจการบำบัดและกำจัดกากอุตสาหกรรม ยังขาดความรู้ความเข้าใจและปฏิบัติ ไม่ถูกต้อง อีกทั้งบทลงโทษของกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับกากอุตสาหกรรมยังไม่รุนแรง ทำให้ผู้ประกอบการโรงานไม่ยึดถือและปฏิบัติตามอย่างเคร่งครัด ทั้งนี้ กระทรวงอุตสาหกรรม โดยกรมโรงงานอุตสาหกรรม จะดำเนินการดังนี้</p> <p>๑) ปรับปรุงแก้ไขกฎหมายเกี่ยวกับการจัดการกากอุตสาหกรรม โดยการเพิ่ม บทลงโทษให้รุนแรงขึ้น</p> <p>๒) จัดอบรมให้ความรู้แก่ผู้ประกอบการโรงานให้ปฏิบัติเกี่ยวกับ การจัดการกากอุตสาหกรรมให้ถูกต้องตามหลักวิชาการและกฎหมาย</p> <p>๓) ตรวจสอบกับดูแลโรงานให้ปฏิบัติให้ถูกต้องตามกฎหมายอย่างเคร่งครัด</p>

ลำดับ	ข้อเสนอแนะ/ข้อสังเกต	ผลการพิจารณา/ผลการดำเนินการ
๑.๒	<p>ประเด็นโครงการทำเรือแหลมฉบัง ระยะที่ ๓ ควรทำการศึกษาพื้นที่ศึกษาเพิ่มเติม ผลกระทบจากการเปลี่ยนแปลงชายฝั่ง (Area of Interest) ครอบคลุมพื้นที่ชายฝั่งของอ่าวบางละมุงทั้งหมด หากผลการศึกษาพื้นที่จะมีการศึกษาเพิ่มเติมนี้ ซึ่งเห็นว่า อาจจะส่งผลกระทบต่ออ่าวบางละมุงทั้งอ่าว หมายความว่าพื้นที่เหล่านี้จะกลายเป็น "พื้นที่ที่มีผลกระทบสูง" จำเป็นต้องมีการประเมินมูลค่าทางเศรษฐศาสตร์ของอ่าวบางละมุงทั้งหมด รวมไปถึงผลกระทบทางเศรษฐศาสตร์ที่จะมีผลต่อเมืองพัทยา บริเวณฝั่งอ่าวนาเกลือทั้งหมด และอ่าวพัทยา ที่เป็นส่วนหนึ่งของอ่าวนาเกลือ พ่วงเข้าไปด้วย เพราะเป็นพื้นที่ติดต่อกัน และอาจจะได้รับผลกระทบต่อเนื่องกันอย่างเป็นลูกโซ่</p> <p>ดังนั้น มูลค่าผลกระทบจึงไม่ได้มีแค่เพียงมูลค่าจากการประมง และการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำตามที่กล่าวอ้างในรายงานการประเมินผลกระทบฯ ฉบับปัจจุบัน (สิงหาคม ๒๕๖๒) แต่ยังคงรวมไปถึงมูลค่าผลกระทบที่จะมีต่ออุตสาหกรรมการท่องเที่ยวของเมืองพัทยา ซึ่งมีผลต่อการตัดสินใจในการเลือกรูปแบบของทำเรือฯ อาจมีการเปลี่ยนแปลงไป จากรูปแบบทำเรือที่ภาครัฐออกแบบ (รูปแบบที่ ๑) ไปสู่รูปแบบทำเรือที่ภาคประชาชนออกแบบ (รูปแบบที่ ๒) ที่มีผลกระทบในทุก ๆ ด้าน โดยเฉพาะผลกระทบทางเศรษฐศาสตร์ที่ต่ำกว่ามากอย่างมีนัยสำคัญ</p>	<p>ผลการพิจารณา/ผลการดำเนินการ</p> <p>๑. กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม โดยสำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม แจ้งว่า ในรายงานการประเมินผลกระทบสิ่งแวดล้อมสำหรับ โครงการ กิจกรรมหรือการดำเนินการที่อาจมีผลกระทบต่อ ทรัพยากรธรรมชาติ คุณภาพสิ่งแวดล้อม สุขภาพ อนามัย (Environmental and Health Impact Assessment: EHIA) โครงการก่อสร้างท่าเทียบเรือ แหลมฉบัง ชั้นที่ ๓ ของการทำเรือแห่งประเทศไทย คณะกรรมการผู้ชำนาญการฯ ได้พิจารณาว่ารวมทั้งสิ้น ๔ ครั้ง โดยให้บริษัทที่ปรึกษาจัดทำข้อมูลเพิ่มเติมในประเด็นการเปลี่ยนแปลงแนวชายฝั่ง และการทำประมงเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ รวมถึงประเด็นด้านเศรษฐกิจ-สังคม ที่เกี่ยวข้องกับการทำประมงในพื้นที่</p> <p>๒. กระทรวงคมนาคม โดยการท่าเรือแห่งประเทศไทย มีการดำเนินการดังนี้</p> <p>๒.๑ วางแผนโครงการพัฒนาท่าเรือแหลมฉบังระยะที่ ๓ ให้มีโครงสร้างพื้นฐานท่าเรือและสิ่งอำนวยความสะดวก ตลอดจนโครงการช่วยเหลือระบบการขนส่งต่อเนื่องที่จำเป็นต่าง ๆ ในเขตพื้นที่ท่าเรือแหลมฉบัง ที่จะเชื่อมต่อกับภายนอกให้เพียงพอ และมีความพร้อมที่จะรองรับกับการขยายตัวของปริมาณสินค้าทางเรือ การขนส่งทางรถไฟ และสินค้าต่าง ๆ ได้ทันเวลาที่ ซึ่งจากการประเมินความเหมาะสมในการออกแบบฝั่งทำเรือของโครงการ พบว่าฝั่งท่าเรือของโครงการจากการออกแบบที่ปรึกษา มีความเหมาะสมทั้งทางด้านวิศวกรรมกลางทุน และสิ่งแวดล้อม มากกว่าฝั่งท่าเรือแหลมฉบังของโครงการที่นำเสนอโดยภาคประชาชน</p> <p>๒.๒ ติดตามตรวจสอบผลกระทบสิ่งแวดล้อมภายในอาณาบริเวณท่าเรือแหลมฉบังโครงการ ระยะที่ ๑ และระยะที่ ๒ อย่างต่อเนื่องทุกปี และมีการตรวจสอบผลกระทบสิ่งแวดล้อมระหว่างก่อนสร้างโครงการพัฒนาท่าเรือแหลมฉบังระยะที่ ๓ โดยมีการศึกษาการเปลี่ยนแปลงชายฝั่งบริเวณชายฝั่งอ่าวบางละมุงด้านใต้ของท่าเรือแหลมฉบัง เป็นระยะทาง ๔ กิโลเมตร และเพิ่มเติม</p>

ลำดับ	ข้อเสนอแนะ/ข้อสังเกต	ผลการพิจารณา/ผลการดำเนินการ
		<p>การศึกษาการที่บวมของตะกอนและการกัดเซาะชายฝั่งให้ครอบคลุมพื้นที่อ่าวบางละมุง นาเกลือ และหาดพัทยา จากโครงการก่อสร้างท่าเรือแหลมฉบัง ระยะที่ ๓ รวมทั้งศึกษาตรวจสอบการเปลี่ยนแปลงชายฝั่งความเร็วและทิศทางของกระแสน้ำ ด้วยแบบจำลองโครงการก่อสร้างท่าเรือแหลมฉบังระยะที่ ๓ เป็นระยะทางตามชายฝั่งประมาณ ๑๕ กิโลเมตร นอกจากนี้ คณะกรรมการท่าเรือแห่งประเทศไทย มีการแต่งตั้งคณะกรรมการติดตามตรวจสอบผลกระทบสิ่งแวดล้อมโครงการก่อสร้างท่าเรือแหลมฉบัง ชั้นที่ ๓ โดยมีองค์ประกอบคณะกรรมการจากหน่วยงานราชการ และภาคชุมชน เพื่อติดตามผลกระทบสิ่งแวดล้อมจากโครงการก่อสร้างท่าเรือแหลมฉบัง ระยะที่ ๓ รวมทั้งรับเรื่องและพิจารณาข้อร้องเรียนต่าง ๆ และปรับปรุงแก้ไขการดำเนินงานให้เป็นที่น่าพอใจในรายงานการประเมินผลกระทบสิ่งแวดล้อม</p>
๑.๓	<p>ประเด็นพระราชบัญญัติเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก พ.ศ. ๒๕๖๑</p> <p>๑) มีบทบัญญัติยกเว้นกฎหมายอื่น ๆ โดยไม่นำบทบัญญัติตามกฎหมายรวมอย่างน้อย ๑๙ ฉบับมาใช้บังคับ</p> <p>ไม่ควรรับญัตติยกเว้นกฎหมายอื่น หากกฎหมายนั้นให้อำนาจหน่วยงานไว้เป็นกาลเฉพาะ เนื่องจากจะทำให้มีการรวมศูนย์อำนาจตัดสินใจเกี่ยวกับการอนุมัติ อนุญาต ให้สิทธิ หรือให้สัมปทานต่าง ๆ ไว้ที่คณะกรรมการนโยบายเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก และเลขธิการสำนักงานคณะกรรมการนโยบายเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก</p> <p>โดยการยกเว้นกฎหมายของพระราชบัญญัติเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก พ.ศ. ๒๕๖๑ มีดังนี้</p> <p>๑.๑) ยกเว้นโดยองค์การผู้ใช้อำนาจ คือ การที่มีกฎหมายบัญญัติเรื่องหนึ่งไว้เป็นการเฉพาะแล้ว แต่ไม่นำมาใช้บังคับ ได้แก่ มาตรา ๘ มาตรา ๓๒ มาตรา ๓๖ และมาตรา ๕๓ วรรค ๒</p>	<p>บทบัญญัติตามพระราชบัญญัติเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก พ.ศ. ๒๕๖๑ มีความซับซ้อนกับบทบัญญัติกฎหมายที่บังคับใช้เป็นการเฉพาะ ทำให้กฎหมายมีความซับซ้อนกันเวลามานำมาปรับเข้าสู่ข้อเท็จจริง อย่างไรก็ตาม พระราชบัญญัติเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก พ.ศ. ๒๕๖๑ บังคับใช้เฉพาะเขตพื้นที่ที่กำหนดตามเขตพัฒนาพิเศษฯ เท่านั้น ไม่ใช่เป็นการทั่วไปอย่างบทบัญญัติที่มีอยู่ หากแต่เมื่อพิจารณาถึงการตรากฎหมายซึ่งมีความซับซ้อนกับกฎหมายเดิมซึ่งยังคงบังคับใช้อยู่ ย่อมเป็นการเกินความจำเป็นและสร้างภาระให้แก่ประชาชน เมื่อพิจารณาตามหลักรัฐธรรมนูญซึ่งบัญญัติหลักการว่าควรรักษาสิทธิที่ประชาชนพึงมีเฉพาะที่จำเป็น เพื่อเป็นการไม่สร้างภาระโดยไม่จำเป็นแก่ประชาชน ทั้งนี้ การกำหนดการยกเว้นโดยการเขียนบทบัญญัติของกฎหมายไว้โดย ๑ นั้น ย่อมทำให้เกิดการตีความกฎหมายในภายหลังได้อย่างกว้างขวาง และอาจคลาดเคลื่อนจากเจตนารมณ์ของผู้ตรากฎหมายดังกล่าวได้</p>

ลำดับ	ข้อเสนอแนะ/ข้อสังเกต	ผลการพิจารณา/ผลการดำเนินการ
	<p>๑.๒) ยกเว้นกระบวนการขั้นตอน คือ การปฏิบัติตามพระราชบัญญัติเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก พ.ศ. ๒๕๖๑ ถือว่าเป็นการปฏิบัติตามขั้นตอนกฎหมายนั้น ๆ แล้ว ได้แก่ มาตรา ๑๒ มาตรา ๓๒ วรรค ๒ มาตรา ๓๗ มาตรา ๔๓ และมาตรา ๕๓</p> <p>๑.๓) ยกเว้นโดยการเขียนบทบัญญัติของกฎหมายไว้ล้อย ๆ ซึ่งสามารถใช้อำนาจและตีความได้อย่างกว้างขวาง ครอบคลุมไปในทางที่จะก่อผลกระทบต่อบทบัญญัติของกฎหมายอื่น ๆ ได้แก่ มาตรา ๙ มาตรา ๓๓ วรรค ๒ และ มาตรา ๓๗ วรรค ๒</p>	
	<p>๒) องค์ประกอบสัดส่วนของคณะกรรมการนโยบายเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก</p> <p>องค์ประกอบของคณะกรรมการนโยบายเขต เป็นการรวมอำนาจการตัดสินใจในเชิงกระบวนการอนุมัติ อนุญาต การออกกฎระเบียบ หรือหลักเกณฑ์แบบเบ็ดเสร็จไว้ที่คณะกรรมการนโยบายเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก และมีการใช้อำนาจทับซ้อนกับคณะกรรมการ ส่งผลให้ไม่มีกลไกการตรวจสอบถ่วงดุลการดำเนินการใด ๆ ที่เกิดขึ้นในเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก เช่น มาตรา ๙ มาตรา ๑๑ และมาตรา ๓๗ ของพระราชบัญญัติเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก พ.ศ. ๒๕๖๑.</p>	<p>เห็นด้วยกับข้อเสนอแนะประเด็นเรื่องกลไกการตรวจสอบถ่วงดุลการดำเนินการใด ๆ ที่เกิดขึ้นในเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก ทั้งนี้ ควรให้มีการเพิ่มกลไกการถ่วงดุลการดำเนินการใด ๆ โดยประชาชน เพื่อให้ประชาชนมีส่วนร่วมในกระบวนการต่าง ๆ นอกเหนือจากฝ่ายบริหาร เนื่องจากข้อพิจารณาตามประเด็นของคณะกรรมการฯ เมื่อพิจารณาตามมาตรา ๙ และ ๑๐ พระราชบัญญัติเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก พ.ศ. ๒๕๖๑ จะเห็นว่า คณะกรรมการนโยบายเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก ประกอบด้วย นายกรัฐมนตรี รองนายกรัฐมนตรี และรัฐมนตรีกระทรวงต่าง ๆ ซึ่งเป็นฝ่ายรัฐบาล และในการดำเนินการตามมาตรา ๙ บัญญัติให้ “...ให้คณะกรรมการนโยบายเสนอต่อคณะรัฐมนตรีเพื่อพิจารณาให้มีการดำเนินการปรับปรุงกฎหมาย กฎ ระเบียบ ข้อบังคับ ประกาศ หรือคำสั่งดังกล่าว หรือมีกฎหมายขึ้นใหม่...” จึงเป็นตามข้อเสนอแนะของคณะกรรมการฯ ถึงการไม่มีถ่วงดุลอำนาจในการดำเนินการใด ๆ เพราะเมื่อเปรียบเทียบกับกฎหมายอื่น เช่น กฎหมายเกี่ยวกับ การเสนอร่างกฎหมายนั้น ย่อมต้องมีการพิจารณาจากสภาทั้งสองสภาเพื่อเป็นการตรวจสอบและถ่วงดุลการดำเนินการ ไม่ว่าจะเสนอข้อกฎหมายที่ถูกเสนอขึ้นจะถูกเสนอขึ้นจากฝ่ายใดก็ตาม ทั้งนี้ ในการถ่วงดุลการดำเนินการทำได้โดยการเปิดให้สมาชิกคณะกรรมาธิการนโยบายเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก เป็นบุคลากรจากภาคส่วนอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง</p>

ลำดับ	ข้อเสนอแนะ/ข้อสังเกต	ผลการพิจารณา/ผลการดำเนินการ
	<p>๓) พระราชบัญญัติเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก พ.ศ. ๒๕๖๑ อาจขัดต่อรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ ได้แก่</p> <ul style="list-style-type: none"> - ไม่ควรบัญญัติถึงการจำกัดสิทธิและเสรีภาพของบุคคลตามมาตรา ๒๖ ประกอบกับมาตรา ๓๔ และมาตรา ๓๗ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยไว้ด้วย อันเป็นประเด็นสำคัญที่กระทบต่อสิทธิเสรีภาพของประชาชนในพื้นที่ที่อาจได้รับผลกระทบจากการพัฒนาของรัฐบาล 	<p>เช่น ภาคประชาชน ภาคองค์กร องค์กรอิสระ องค์กรไม่แสวงหากำไร และหรือหน่วยงานอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง</p> <p>๑. ไม่เห็นด้วยกับข้อเสนอแนะดังกล่าวของคณะกรรมการฯ เนื่องจากพระราชบัญญัติเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก พ.ศ. ๒๕๖๑ มีการจำกัดสิทธิบางประการเป็นไปอย่างพอสมควรแก่เจตนารมณ์การตรากฎหมายเพื่อบริหารจัดการ ควบคุมดูแล ดำเนินการให้เป็นไปตามกรอบของกฎหมายที่บัญญัติขึ้น</p> <p>๒. เหตุผลในการประกาศใช้พระราชบัญญัติฉบับนี้ คือ ภาคตะวันออกเป็นพื้นที่ที่มีศักยภาพทางเศรษฐกิจสูง หากมีการพัฒนาพื้นที่อย่างต่อเนื่องเป็นระบบ และโดยสอดคล้องกับหลักการพัฒนาอย่างยั่งยืนแล้ว จะทำให้การใช้ที่ดินในภาคตะวันออกเป็นไปอย่างเหมาะสมกับสภาพและศักยภาพของพื้นที่ได้อย่างแท้จริง ทั้งยังจะช่วยเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันของประเทศโดยรวม โดยเฉพาะอย่างยิ่งการส่งเสริมให้มีการประกอบพาณิชยกรรมและอุตสาหกรรมที่ใช้เทคโนโลยีขั้นสูง ทนสมัย สร้างนวัตกรรม และเป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อมและการเกษตรกรรมดั้งเดิม ตลอดจนวิถีชีวิตของชุมชนในพื้นที่ดังกล่าว แต่กฎหมายที่ใช้บังคับอยู่ในปัจจุบันไม่เอื้อต่อการพัฒนาพื้นที่ตามแนวทางดังกล่าว จึงสมควรกำหนดให้ภาคตะวันออกเป็นเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก มีการวางแผนการใช้ประโยชน์ที่ดินในพื้นที่ชัดเจนแน่นอน โดยเหมาะสมกับสภาพและศักยภาพของพื้นที่ สอดคล้องกับหลักการพัฒนาอย่างยั่งยืน มีการบูรณาการจัดการจัดทำโครงสร้างพื้นฐานและสาธารณูปโภคให้ต่อเนื่อง และเชื่อมโยงกันทั้งในและนอกเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก พัฒนาเมืองให้มีความทันสมัยระดับนานาชาติที่เหมาะสมต่อการอยู่อาศัย และการประกอบกิจการ มีการให้บริการภาครัฐแบบเบ็ดเสร็จครบวงจร รวมทั้ง ให้สิทธิประโยชน์แก่ผู้ประกอบการในเขตส่งเสริมเศรษฐกิจพิเศษเป็นการเฉพาะ จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้</p>

ลำดับ	ข้อเสนอแนะ/ข้อสังเกต	ผลการพิจารณา/ผลการดำเนินการ
-	<p>กระบวนการร่างพระราชบัญญัติเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก พ.ศ. ควรดำเนินการให้สอดคล้องกับมาตรา ๗๗ รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ ที่กำหนดไว้ คือ ก่อนการตรากฎหมายทุกฉบับ รัฐพึงจัดให้มีการรับฟังความคิดเห็นของผู้เกี่ยวข้องและวิเคราะห์ผลกระทบที่จะเกิดขึ้นจากกฎหมายอย่างรอบด้านและเป็นระบบ รวมทั้งเปิดเผยผลการรับฟังความคิดเห็น และการวิเคราะห์นั้นต่อประชาชน</p>	<p>ไม่เห็นด้วยกับข้อเสนอแนะดังกล่าวของคณะกรรมการฯ เนื่องจากได้มีการจัดให้มีการรับฟังความคิดเห็นในการร่างพระราชบัญญัติฯ แล้ว โดยได้มีการเผยแพร่บน จดบันทึก พศกจิกายน - ธันวาคม ๒๕๖๐ และสามารถแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับร่างพระราชบัญญัติฉบับดังกล่าว ผ่านทางเว็บไซต์ ดังนี้</p> <ol style="list-style-type: none"> ๑) สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร (www.parliament.go.th) ๒) สำนักงานคณะกรรมการตุลาการ (www.senate.go.th) ๓) สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา (www.krisdika.go.th) ๔) สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี (www.cabinet.thaigov.go.th)
-	<p>การดำเนินการต่าง ๆ ในเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก ควรมีความศึกษาใด ๆ มารองรับนับตั้งแต่การศึกษาถึงความเป็นไปได้ (Feasibility Study) และการประเมินผลกระทบทางสิ่งแวดล้อมระดับยุทธศาสตร์ (Strategic Environmental Assessment : SEA) เพื่อให้สอดคล้องกับมาตรา ๕๘ ตามที่รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ กำหนดไว้ว่า การดำเนินการโดยของรัฐหรือที่รัฐจะอนุญาตให้ผู้ใดดำเนินการ ถ้าการนั้นอาจมีผลกระทบต่อทรัพยากรธรรมชาติ คุณภาพสิ่งแวดล้อม สุขภาพ อนามัย คุณภาพชีวิต หรือส่วนได้เสียสำคัญอื่นใดของประชาชนหรือชุมชนหรือสิ่งแวดล้อม อย่างรุนแรง รัฐต้องดำเนินการให้มีการศึกษาและประเมินผลกระทบต่อคุณภาพสิ่งแวดล้อมและสุขภาพของประชาชนหรือชุมชน และจัดให้มีการรับฟังความคิดเห็นของผู้มีส่วนได้เสียและประชาชนและชุมชนที่เกี่ยวข้องก่อน เพื่อนำมาประกอบการพิจารณาดำเนินการหรืออนุญาตตามกฎหมายบัญญัติ</p>	<p>เห็นด้วยกับความเห็นของคณะกรรมการฯ ว่า การจัดการรับฟังความเห็นในบางครั้งไม่ถือว่า เป็นการรับฟังความเห็น เนื่องจากเมื่อพิจารณาตามรายงานผลการพิจารณาหรือผลการดำเนินการต่อรายงานการพิจารณาศึกษาเรื่อง ปัญหาที่ดิน ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจากเขตเศรษฐกิจพิเศษ และเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก ของคณะกรรมการที่ดินทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม สภาผู้แทนราษฎร ประกอบมาตรา ๕๘ รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย ปรากฏข้อมูลของรัฐได้จัดให้มีการรับฟังความคิดเห็นจากประชาชนเกี่ยวกับโครงการเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก ไม่เป็นการจัดในพื้นที่ที่ประชาชนจะหรืออาจจะได้รับผลกระทบจากโครงการดังกล่าว จึงไม่อาจถือได้ว่ามีการรับฟังประชาชนในเขตพื้นที่ซึ่งอาจได้รับผลกระทบ ทั้งนี้ ในการรับฟังความเห็นของประชาชน รัฐจะมีการเตรียมข้อมูลและเปิดเผยข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับการที่อาจกระทบต่อทรัพยากรธรรมชาติ คุณภาพสิ่งแวดล้อม สุขอนามัย คุณภาพชีวิต และหรือส่วนสำคัญอื่นใดของประชาชนหรือชุมชน โดยให้เป็นไปตามบทบัญญัติมาตรา ๕๘ แห่งรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย</p>

ลำดับ	ข้อเสนอแนะ/ข้อสังเกต	ผลการพิจารณา/ผลการดำเนินการ
<p>๒. ข้อสังเกตของคณะกรรมการต่อหน่วยงาน และรัฐบาล</p>		
<p>๒.๑</p>	<p>กรมโยธาธิการและผังเมือง และสำนักงานคณะกรรมการนโยบายเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก ๑) พิจารณาบทบาทของแผนผังการพัฒนาเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก และข้อกำหนดการใช้ประโยชน์ที่ดินในข้อ ๑๙ โดยบูรณาการแผนสิ่งแวดล้อมโดยละเอียดของศูนย์เศรษฐกิจพิเศษภาคตะวันออก พ.ศ. ๒๕๖๑ - ๒๕๖๔</p>	<p>กระทรวงมหาดไทย โดยกรมโยธาธิการและผังเมืองได้ดำเนินการวางและจัดทำผังเมืองรวมในพื้นที่ ๓ จังหวัด ครอบคลุมพื้นที่ทั้งอำเภอ จำนวน ๓๐ อำเภอ (จังหวัดฉะเชิงเทรา ๑๑ อำเภอ จังหวัดชลบุรี ๑๑ อำเภอ จังหวัดระยอง ๘ อำเภอ) ซึ่งเป็นกรดำเนินการตามมาตรา ๓๑ แห่งพระราชบัญญัติเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก พ.ศ. ๒๕๖๑ ที่กำหนดให้กรมโยธาธิการและผังเมืองจัดทำผังเมืองรวมขึ้นใหม่ ให้สอดคล้องกับแผนผังการพัฒนาเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก ทั้งนี้ การจัดทำแผนผัง และการมีส่วนร่วม มีรายละเอียดการดำเนินการปรากฏตามข้อ ๑.๑</p>
<p>๒)</p>	<p>จัดให้มีการรับฟังความเห็นต่อแผนผังการพัฒนาเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออกฉบับที่มีผลบังคับใช้จากนักวิชาการด้านผังเมือง และผู้ที่อาจจะได้รับผลกระทบจากการเปลี่ยนแปลงผังฯ เพื่อรวบรวมและนำความเห็นต่าง ๆ สำหรับเป็นแนวทางในการทบทวนแผนผังการพัฒนาเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก</p>	<p>๑. การจัดทำแผนผังการใช้ประโยชน์ที่ดิน และแผนผังการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน และระบบสาธารณูปโภค เขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก มีกระบวนการรับฟังความคิดเห็นจากผู้เกี่ยวข้องอย่างครบถ้วน มากกว่าการทำผังเมืองรวมโดยทั่วไป โดยมีการรับฟังความคิดเห็นและข้อเสนอแนะของผู้มีส่วนได้เสีย ประชาชน และชุมชนที่เกี่ยวข้อง เพื่อประกอบการพิจารณาการจัดทำแผนผังการพัฒนาเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก มีการเผยแพร่ประชาสัมพันธ์ให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องและประชาชนในพื้นที่ได้รับทราบ รวมทั้งมีการจัดประชุมชี้แจงให้ข้อมูลข่าวสารแก่ผู้เกี่ยวข้องทั้งภาครัฐผ่านกลไกของส่วนราชการในจังหวัด อำเภอ ผู้นำท้องที่ และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในพื้นที่ ตลอดจนประชาชนทั่วไปในพื้นที่ โดยการทำเนินการยึดหลักวิชาการ ผังเมือง ซึ่งเป็นหลักการพื้นฐานหรือหลักวิชาการทั่วไปในทางผังเมือง สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของการพัฒนาเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก พ.ศ. ๒๕๖๑ ตามมาตรา ๖ แห่งพระราชบัญญัติเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก พ.ศ. ๒๕๖๑ และคำนึงถึงความสัมพันธ์กับชุมชน สุขภาวะของประชาชน สภาพแวดล้อม และระบบนิเวศตามหลักการพัฒนายั่งยืน</p> <p>๒. การจัดเวทีรับฟังความเห็นและข้อเสนอแนะของผู้มีส่วนได้เสีย ประชาชน และชุมชนที่เกี่ยวข้อง ได้มีการดำเนินการระหว่างช่วงเดือนธันวาคม ๒๕๖๑</p>

ลำดับ	ข้อเสนอแนะ/ข้อสังเกต	ผลการพิจารณา/ผลการดำเนินการ
		<p>ถึงเดือนมิถุนายน ๒๕๖๒ รวม ๔๐ ครั้ง แบ่งเป็น แบบเป็นทางการ ๒๕ ครั้ง และไม่เป็นทางการ ๑๕ ครั้ง ครอบคลุมพื้นที่ ๓ จังหวัด ทั้ง ๓๐ อำเภอ ทั้งในระดับจังหวัด กลุ่มอำเภอ และอำเภอ</p>
๓)	<p>จัดให้มีการเผยแพร่รายงานแผนผังการพัฒนาเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก การจัดเวทีรับฟังความคิดเห็นที่ผ่านมา ผลการรับฟังความคิดเห็น รายชื่อผู้เข้าร่วมในเวทีรับฟังความคิดเห็นทางเว็บไซต์ ของกรมโยธาธิการและผังเมือง และสำนักงานคณะกรรมการนโยบายเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก</p>	<p>แผนผังการพัฒนาเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก มีการเผยแพร่ทางเว็บไซต์ www.eeco.or.th และมีการเผยแพร่เอกสารประกาศคณะกรรมการนโยบายเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก เรื่อง แผนผังการใช้ประโยชน์ที่ดิน และแผนผังการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานและระบบสาธารณูปโภคเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก พ.ศ. ๒๕๖๒ ให้ภาคส่วนราชการ ทั้งระดับจังหวัด อำเภอและตำบล องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น หน่วยงานรัฐวิสาหกิจ และภาคเอกชน ในพื้นที่ ๓ จังหวัด ครอบคลุมพื้นที่ทั้งอำเภอ จำนวน ๓๐ อำเภอ และมีการประชุมร่วมกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น อำเภอ ผู้นำกลุ่มสตรีของทั้ง ๓ จังหวัด เพื่อสร้างการรับรู้ และกำกับดูแลการใช้ประโยชน์ที่ดินให้เป็นไปตามแผนผังดังกล่าว</p>
๔)	<p>สำนักงานคณะกรรมการนโยบายเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก มีการประเมินความพิจารณาดำเนินการ</p> <p>๔.๑) จัดทำรายงานประเมินสิ่งแวดล้อมระดับยุทธศาสตร์ (Strategic Environmental Assessment : SEA) ในพื้นที่เขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก</p> <p>๔.๒) พิจารณากำหนดหลักการชดเชยเยียวยาที่เหมาะสมเพื่อเป็นแนวทางปฏิบัติของกองทุนพัฒนาพิเศษภาคตะวันออกในการเยียวยาผู้ได้รับผลกระทบทางลบจากการพัฒนาเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก โดยควรอยู่บนพื้นฐานสำคัญ ดังนี้</p> <p>ประการที่หนึ่ง หลักการความเสมอภาคและความเท่าเทียมกัน ซึ่งมีแนวปฏิบัติ ดังนี้</p>	<p>สำนักงานคณะกรรมการนโยบายเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก มีการประเมินสิ่งแวดล้อมระดับยุทธศาสตร์ (Strategic Environmental Assessment : SEA) ของพื้นที่นำร่อง โครงการสำรวจออกแบบและจัดทำรายละเอียดเบื้องต้น การพัฒนาเมืองรอบสนามบินอยู่ตะเภา ซึ่งสำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ได้พิจารณาและให้ความเห็นว่า ขั้นตอนการศึกษา มีความสอดคล้องตามแนวทางการประเมิน SEA ของสำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ</p> <p>สำนักงานคณะกรรมการนโยบายเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก ได้จัดตั้งกองทุนพัฒนาเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก โดยเป็นไปตามมาตรา ๖๑ แห่งพระราชบัญญัติเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก พ.ศ. ๒๕๖๑ มีวัตถุประสงค์เพื่อเป็นทุนสนับสนุนการพัฒนาพื้นที่ ชุมชน และประชาชน ที่อยู่อาศัยในหรือที่ได้รับผลกระทบจากการพัฒนาเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก ภายใต้การกำหนดนโยบาย กำกับดูแลการบริหารจัดการของคณะกรรมการบริหารกองทุน เพื่อดำเนินการตาม</p>

ลำดับ	ข้อเสนอแนะ/ข้อสังเกต	ผลการพิจารณา/ผลการดำเนินการ
	<p>- ความเท่าเทียมกัน : ประชาชนควรได้รับการชดเชยไม่มากกว่าหรือน้อยกว่าความเสียหายที่ได้รับจากผลกระทบทางลบ</p> <p>- ความสมดุลของผลประโยชน์ : กระบวนการควบคุมครองสิทธิของประชาชน ซึ่งสูญเสียความเป็นเจ้าของหรือสิทธิในการใช้ที่ดิน</p> <p>- ความยืดหยุ่น : กฎหมายควรระบุแนวทางการชดเชยที่ชัดเจน แต่ควรมีความยืดหยุ่นเพียงพอที่จะเปิดให้มีการชดเชยที่เท่าเทียมกัน</p> <p>อย่างเหมาะสมในกรณีพิเศษ</p> <p>- สิทธิโดยพฤตินัยและโดยนิตินัย : การชดเชยควรระบุสิทธิโดยพฤตินัยและโดยนิตินัย เช่น ผู้เช่าที่ดิน/ผู้ได้ผลกระทบที่ไม่มีเอกสารที่ดินตามกฎหมาย ควรได้รับการพิจารณาช่วยเหลือชดเชยสำหรับทรัพย์สินที่ไม่ใช่ที่ดิน โดยเฉพาะอย่างยิ่งประชาชนที่ยากจน</p> <p>- ความเป็นธรรมและความโปร่งใส : อำนาจการต่อรองของผู้ที่สร้างผลกระทบและผู้ได้รับผลกระทบเท่าเทียมกันเท่าที่จะเป็นไปได้</p> <p>การจ่ายค่าชดเชยควรสะท้อนต้นทุนที่สมเหตุสมผลของผู้ได้รับผลกระทบ</p> <p>ประการที่สอง กระบวนการชดเชยเยียวยา ควรให้ความสำคัญกับการมีส่วนร่วมของประชาชนในขั้นตอนที่สำคัญ ได้แก่ การระบุผู้ที่ได้รับผลกระทบ การให้ผู้มีส่วนได้เสียได้แสดงความคิดเห็น การจ่ายค่าชดเชย และการอุทธรณ์ค่าชดเชย</p> <p>ประการที่สาม หลักการกำหนดค่าชดเชย ควรเป็นไปตามแนวทางปฏิบัติที่นิยมใช้คือ การกำหนดที่ราคาตลาด ซึ่งผู้ซื้อเต็มใจที่จะจ่ายให้แก่ผู้ขายที่เต็มใจขาย ในกรณีที่ราคาตลาดไม่ชัดเจนอาจใช้มูลค่าต้นทุนทดแทน</p>	<p>วัตถุประสงค์ของกองทุนที่กำหนดไว้ ซึ่งต้องเป็นการดำเนินงานที่มีความจำเป็นเร่งด่วนเพื่อแก้ไขปัญหาหรือการลดผลกระทบจากการพัฒนาเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก และมีความสอดคล้องกับแผนการดำเนินงานประจำปี หรือนโยบายของกองทุน หรือชุมชน หรือประชาชนในท้องถิ่น และไม่เป็นการสนับสนุนงบประมาณสำหรับรายการหรือกิจกรรมที่มีงบประมาณสนับสนุนจากหน่วยงานหรือกองทุนอื่นก่อนเริ่มดำเนินการแล้ว</p>

ลำดับ	ข้อเสนอแนะ/ข้อสังเกต	ผลการพิจารณา/ผลการดำเนินการ
	<p>๕) สำนักงานคณะกรรมการนโยบายเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก ร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ควรพิจารณาให้มีการตั้งคณะอนุกรรมการขึ้นมา ๑ คณะ เพื่อศึกษาปัญหาขณะในพื้นที่เขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก (Eastern Economic Corridor : EEC) ในจังหวัด ชลบุรี ระยอง ฉะเชิงเทรา และในพื้นที่จังหวัดใกล้เคียง เพื่อใช้ตัดสินใจในระยะต้นสำคัญๆ อาทิ</p> <p>(๑) ให้ทุกจังหวัดจัดการเฉพาะของของตัวเอง ห้ามไม่ให้มีการขนย้ายขยะทุกประเภทของเสียจากโรงงานอุตสาหกรรมไปกำจัดในพื้นที่จังหวัดอื่นใด ก่อนได้รับการตรวจสอบอนุญาตตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดขึ้น</p> <p>(๒) กำหนดมาตรการให้นิคมอุตสาหกรรม สวนอุตสาหกรรม และเขตอุตสาหกรรมทุก ๆ พื้นที่ ทั้งที่ได้รับอนุญาตแล้วและที่จะขอใบอนุญาตใหม่ ต้องมีพื้นที่กำจัดขยะ และของเสีย จากโรงงานที่ถูกต้องตามหลักวิชาการ</p> <p>(๓) จัดทำแผนแม่บทการบริหารจัดการขยะและเสียของเสียจากโรงงานอุตสาหกรรมแบบครบวงจร ทั้งในแง่เทคโนโลยีและเครือข่ายท้องถิ่นอย่างเป็นระบบ</p> <p>(๔) จัดตั้งคณะกรรมการบริหารจัดการกากกับดูแลตรวจติดตามปัญหาขยะที่มีองค์ประกอบจากหลายภาคส่วน ตามแผนแม่บทการบริหารจัดการขยะมูลฝอยของประเทศ (พ.ศ. ๒๕๕๙ - ๒๕๖๔) ในข้อ (๓)</p>	<p>สำนักงานคณะกรรมการนโยบายเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก มีการศึกษาและกำหนดศักยภาพการจัดกาขยะชุมชนในพื้นที่ ๓ จังหวัดเรียบร้อยแล้ว และอยู่ระหว่างการประชุมจังหวัดและองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจัดทำโครงการจัดการขยะในพื้นที่เขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก โดยใช้ “โครงการบริหารจัดการขยะครบวงจรจังหวัดระยอง” เป็นต้นแบบซึ่งเป็นการจัดการขยะเปลี่ยนให้เป็นพลังงาน โดยขยายผลต้นแบบโครงการให้ครอบคลุม ๓ จังหวัด พื้นที่เขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก (รวม ๖ ศูนย์) สามารถกำจัดขยะมูลฝอยรวมกว่า ๖,๐๐๐ ตัน/วัน</p>
๒๒	<p>กรมชลประทาน และสำนักงานทรัพยากรน้ำแห่งชาติ</p> <p>๑) การจัดสรรน้ำให้กับภาคเกษตรกรรมอย่างเป็นธรรมและเพียงพอก่อนผิวน้ำไปยังพื้นที่เขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก : กรณีโครงการก่อสร้างอ่างเก็บน้ำในอำเภอแก่งหางแมว จังหวัดจันทบุรี อาทิ</p>	<p>๑. พระราชบัญญัติทรัพยากรน้ำ พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๒๗ ได้กำหนดให้มีคณะกรรมการประจำลุ่มน้ำ ประกอบด้วย ผู้ว่าราชการจังหวัด หน่วยงานราชการ ผู้แทนองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ผู้แทนภาคประชาชน (องค์กรผู้ใช้น้ำ) และสำนักงานทรัพยากรน้ำแห่งชาติภาคเป็นฝ่ายเลขานุการ โดยมีหน้าที่และอำนาจตามมาตรา ๓๕ (๓) เพื่อพิจารณาปริมาณการใช้น้ำ การจัดสรรน้ำ จัดลำดับความสำคัญในการใช้น้ำในเขตลุ่มน้ำ และควบคุมการใช้น้ำให้เป็นไป</p>

ลำดับ	ข้อเสนอแนะ/ข้อสังเกต	ผลการพิจารณา/ผลการดำเนินการ
	<p>(๑) การสร้างระบบกระจายน้ำและแบ่งปันน้ำในช่วงฤดูแล้งให้กับเกษตรกรในพื้นที่ โดยให้ประชาชนร่วมออกแบบระบบกระจายน้ำให้ประชาชนที่อยู่ในพื้นที่ที่ไม่ติดคลองชลประทาน</p> <p>(๒) กรณีอ่างเก็บน้ำคลองวังไตนุด กรมชลประทานควรเร่งรัดให้มีการออกแบบระบบการกระจายน้ำตามท่อให้กับประชาชนอยู่ในพื้นที่ที่ไม่ติดคลองชลประทาน</p> <p>(๓) การวางระบบการกระจายน้ำรองรับความต้องการใช้น้ำภาคเกษตรในอนาคต</p>	<p>ตามกรอบ หลักเกณฑ์ ตามแนวทางการคณะกรรมการทรัพยากรน้ำแห่งชาติ กำหนด รวมถึงมาตรา ๓๕ (๘) ในการรับเรื่องร้องทุกข์ โกล่เกลี่ย และชี้ขาดข้อพิพาทระหว่างผู้ใช้น้ำเพื่อให้เกิดการบริหารจัดการน้ำในพื้นที่ภาคตะวันออกเฉียงเหนือแบบบูรณาการให้ได้รับการยอมรับจากภาคประชาชน พร้อมทั้งดำเนินการไปสู่ในระดับพื้นที่ผ่านกลไกคณะกรรมการทรัพยากรน้ำจังหวัดต่อไป</p> <p>๒. ผลการดำเนินการของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ โดยกรมชลประทาน สรุปดังนี้</p> <p>๒.๑ ดำเนินการจัดเวทีการมีส่วนร่วมกับประชาชนในพื้นที่อำเภอแก่งหางแมว จังหวัดจันทบุรี เมื่อวันที่ ๗ สิงหาคม ๒๕๖๓ เพื่อรับฟังความเห็นและข้อเสนอแนะของชาวบ้านอ่างเก็บน้ำคลองประแกต ในพื้นที่ลุ่มน้ำคลองวังไตนุด โดยพื้นที่ตอนล่างอ่างเก็บน้ำได้มีแผนดำเนินการก่อสร้างระบบส่งน้ำแบบท่อและในส่วนของพื้นที่ตอนบน ทางประชาชนมีการร้องขอระบบสูบน้ำ เนื่องจากสภาพพื้นที่อยู่สูง โดยกรมชลประทานจะนำข้อเสนอแนะของชาวบ้านมาปรับใช้ในการดำเนินงานให้เกิดประสิทธิภาพต่อไป</p> <p>๒.๒ ดำเนินการออกแบบระบบส่งน้ำของอ่างเก็บน้ำคลองวังไตนุด เพื่อช่วยเหลือพื้นที่ตอนล่าง แบ่งเป็น ๒ ระบบ ได้แก่</p> <p>๑) ระบบส่งน้ำจากอ่างเก็บน้ำผ่านระบบคลองส่งน้ำ</p> <p>๒) ระบบส่งน้ำลงลำน้ำเดิม และใช้ระบบฝายเดิมช่วยทดน้ำและ</p> <p>การกระจายน้ำให้กับพื้นที่ราษฎร</p> <p>๒.๓ ดำเนินการวางแผนการดำเนินงานตามโครงการพัฒนาและเพิ่มประสิทธิภาพการใช้น้ำในลุ่มน้ำวังไตนุดตามความต้องการของคณะทำงานลุ่มน้ำวังไตนุด โดยศึกษาพิจารณาความต้องการใช้น้ำทุก ๆ ด้าน ในอนาคตอีก ๒๐ ปี มีแผนดำเนินโครงการ ทั้งสิ้น ๑๕ โครงการ ปัจจุบันมีโครงการที่ดำเนินการแล้วเสร็จ จำนวน ๒ โครงการ ประกอบด้วย ประตูระบายน้ำคลองลาว และประตูระบายน้ำหินดาด และอยู่ระหว่างดำเนินการก่อสร้างสถานีสูบน้ำ</p>

ลำดับ	ข้อเสนอแนะ/ข้อสังเกต	ผลการพิจารณา/ผลการดำเนินการ
	<p>๒) การจัดตั้งคณะทำงานลุ่มน้ำวังตอนต้น สำนักงานทรัพยากรน้ำแห่งชาติ และกรมชลประทานควรให้ความรู้กับประชาชนในพื้นที่ของอำเภอแก่งหางแมว และอำเภอช้างเคี้ยว เพื่อการจัดตั้งคณะทำงานลุ่มน้ำวังตอนต้นโดยเร็วที่สุด</p> <p>๓) การเพิ่มประสิทธิภาพชลประทานในภาคเกษตรกรรม หรือการจัดการด้านอุปสงค์ (Demand Side) เช่น การเพิ่มประสิทธิภาพการชลประทานในภาคเกษตรกรรม อย่างการลดการสูญเสียในระบบ เป็นต้น</p>	<p>สายที่ ๑, ๓, ๕ ในส่วนของโครงการอื่น ๆ อยู่ระหว่างเร่งรัดดำเนินการให้แล้วเสร็จต่อไป</p> <p>กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ โดยกรมชลประทาน ได้มีการจัดตั้งกลุ่มบริหารการใช้น้ำวังตอนต้น มีพื้นที่กลุ่ม ๒๐,๘๙๕ ไร่ มีสมาชิก ๖๕๑ ปัจจุบันอยู่ระหว่างดำเนินการสร้างการรับรู้ภายใต้กระบวนการมีส่วนร่วมของประชาชนและการประชาสัมพันธ์โครงการอ่างเก็บน้ำคลองวังโตนด จังหวัดจันทบุรี เพื่อสร้างการรับรู้เกี่ยวกับโครงการให้ครอบคลุมกลุ่มเป้าหมายทุกภาคส่วน</p> <p>๑. เมื่อวันที่ ๑๔ มิถุนายน ๒๕๖๔ รองนายกรัฐมนตรี (พลเอก ประวิตร วงษ์สุวรรณ) ในฐานะผู้อำนวยการกองอำนาจการน้ำแห่งชาติ และคณะได้ลงพื้นที่ติดตามสถานการณ์น้ำในพื้นที่เขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก พร้อมทั้งได้มีการเปิดใช้สถานีสูบน้ำจากคลองสะพานเสนที่ ๑ จังหวัดระยอง โดยสถานีสูบน้ำดังกล่าวเป็นหนึ่งในโครงการพัฒนาแหล่งน้ำและจัดการทรัพยากรน้ำารองรับเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออกที่ต้องเร่งดำเนินการให้แล้วเสร็จ ซึ่งต่อมาคณะกรรมการทรัพยากรน้ำแห่งชาติ ในการประชุม ครั้งที่ ๓/๒๕๖๔ เมื่อวันที่ ๑๐ กันยายน ๒๕๖๔ มีมติเห็นชอบโครงการสถานีสูบน้ำจากคลองสะพานเสนที่ ๒ จังหวัดระยอง ซึ่งมีศักยภาพในการสูบน้ำกลับเข้าสู่อ่างเก็บน้ำประแสร์ เพิ่มอีก ๕๐ ล้านลูกบาศก์เมตรต่อปี โดยทั้ง ๒ โครงการ จะช่วยสนับสนุนการแก้ไขปัญหาการอุปโภค - บริโภค และอุตสาหกรรม เพื่อรองรับการเจริญเติบโตในพื้นที่ดังกล่าวอย่างยั่งยืน</p> <p>๒. กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ โดยกรมชลประทาน มีการเพิ่มประสิทธิภาพชลประทานในพื้นที่ดังกล่าว โดยมีการดำเนินการดังนี้ ๒.๑ ดำเนินการส่งน้ำในรูปแบบทอส่งน้ำ เพื่อลดความสูญเสีย ๒.๒ คลองชลประทานมีการก่อสร้างเป็นระบบคลองลาดคอนกรีต เพื่อลดการรั่วซึม มีการจัดรอบเวรเปิดปิดการใช้</p>

ลำดับ	ข้อเสนอแนะ/ข้อสังเกต	ผลการพิจารณา/ผลการดำเนินการ
		<p>๒.๓ วางแผนการใช้น้ำทั้งฤดูแล้ง และฤดูฝน ให้สอดคล้องกับปริมาณน้ำต้นทุน หากมีน้ำส่วนเกินจากฤดูฝน จะดำเนินการบริหารจัดการจัดหาแหล่งกักเก็บน้ำ โดยทำความเข้าใจ และหารือร่วมกับกลุ่มผู้ใช้น้ำในพื้นที่ เพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดในการบริหารจัดการน้ำ</p> <p>๓. สำนักงานทรัพยากรน้ำแห่งชาติจัดทำแผนหลักการพัฒนาและจัดการทรัพยากรน้ำภาคตะวันออก (๒๕๖๓-๒๕๘๐) โดยพิจารณาต้นทุน คำนึงถึงความเชื่อมโยงของทรัพยากรน้ำของกลุ่มน้ำในภาคตะวันออก วางแผนบริหารจัดการน้ำโดยพิจารณาแบบองค์รวม และการบูรณาการร่วมกันระหว่างหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง โดยพิจารณาแผนงานของหน่วยงานต่าง ๆ และพิจารณาศักยภาพทั้งน้ำผิวดิน น้ำใต้ดิน และการใช้วัตรกรรม เทคโนโลยี และพยากรณ์ความต้องการใช้น้ำในอีก ๑๐-๒๐ ปี ในอนาคตที่จะเกิดขึ้นจากการพัฒนาโครงการในเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก เป็นการบูรณาการร่วมกันระหว่างหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำในพื้นที่ภาคตะวันออก ทั้งภาครัฐและเอกชนและเสนอให้พัฒนาแหล่งน้ำเพิ่มเติมตามศักยภาพของพื้นที่เพื่อตอบสนองความต้องการใช้น้ำของภาคส่วนต่าง ๆ ทั้งการเพิ่มประสิทธิภาพโครงการแหล่งน้ำและระบบส่งน้ำเดิม การพัฒนาแหล่งเก็บกักน้ำ/ระบบส่งน้ำใหม่ และการพัฒนาอ่างเก็บน้ำและเชื่อมโยงแหล่งน้ำ</p> <p>ใช้หลักการพัฒนาอย่างยั่งยืนโดยการพัฒนาแหล่งน้ำต้นทุน (Supply Side Management) และการบริหารจัดการด้านความต้องการใช้น้ำ (Demand Side Management) ที่เสนอให้ดำเนินการในทุกภาคส่วน เน้นการใช้ทรัพยากรน้ำอย่างมีประสิทธิภาพ ลดการสูญเสียในกระบวนการขนาน และการสูญเสียจากการระบายน้ำทิ้ง โดยไม่ได้ใช้ประโยชน์ เพื่อนำน้ำดังกล่าวมาใช้ประโยชน์ให้เต็มศักยภาพ และจัดสรรน้ำให้ทุกภาคส่วนในภาคตะวันออกอย่างทั่วถึง นอกจากการวางแผนจัดหาและจัดสรรน้ำให้เพียงพอเพื่อแก้ไขปัญหาขาดแคลนน้ำและสร้างความมั่นคงของทรัพยากรน้ำในพื้นที่</p>

ลำดับ	ข้อเสนอแนะ/ข้อสังเกต	ผลการพิจารณา/ผลการดำเนินการ
	<p>๔) การบริหารจัดการด้านอุปสงค์ในภาคอุตสาหกรรม หรือการจัดการด้านอุปทาน (Supply Side) และภาคอุตสาหกรรม อาทิ การส่งเสริมการใช้น้ำในลักษณะไม่มีการระบายน้ำเสีย หรือ มีการนำน้ำเสียกลับมาใช้ใหม่ได้หนึ่งร้อยเปอร์เซ็นต์ (Zero Discharge) ภาคอุตสาหกรรมควรมีการสร้างแหล่งน้ำสำรอง ควบคู่กับการใช้มาตรการ 3Rs หรือ Reduce/Reuse/Recycle เพื่อการประหยัดน้ำ (Water Saving) และการใช้น้ำอย่างมีประสิทธิภาพ (Water Efficiency)</p>	<p>ภาคตะวันออกเฉียงเหนือได้รับการบริหารจัดการน้ำ ได้มีการแต่งตั้งคณะกรรมการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำรายภาคในพื้นที่ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ภายใต้คณะกรรมการทรัพยากรน้ำแห่งชาติ โดยมีองค์ประกอบคณะกรรมการ ประกอบด้วย ผู้แทนหน่วยงานภาครัฐ ผู้แทนคณะกรรมการทรัพยากรน้ำจังหวัดทั้ง ๘ จังหวัด ผู้แทนภาคเอกชน และผู้แทนภาคประชาชน เพื่อให้มีการจัดการทรัพยากรน้ำ มีการบูรณาการกันทุกภาคส่วน โดยการมีส่วนร่วมของทุกฝ่าย เกิดความร่วมมือระหว่างหน่วยงานภาครัฐ ภาคเอกชน และชุมชนในลุ่มน้ำ ในการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำให้มีความเหมาะสมและมีประสิทธิภาพ</p> <p>๑. ในพื้นที่ภาคตะวันออกเฉียงเหนือมีโรงงานอุตสาหกรรมเป็นจำนวนมาก ซึ่งโรงงานที่มีการใช้น้ำในปริมาณมาก เห็นควรส่งเสริมพัฒนาด้านนวัตกรรม เทคโนโลยี การเพิ่มประสิทธิภาพการใช้น้ำ การนำน้ำเสียกลับมาใช้ใหม่ และการบำบัดหรือปรับปรุงคุณภาพน้ำ ก่อนนำกลับมาใช้อีกครั้ง ตามหลัก 3Rs เพื่อลดความเสี่ยงในการขาดแคลนน้ำ และลดต้นทุนการพัฒนาด้านทรัพยากรน้ำสำหรับภาคตะวันออกเฉียงเหนือ</p> <p>๒. ในปี ๒๕๖๒ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือได้เกิดสภาวะวิกฤติภัยแล้ง ทำให้มีการทบทวนเครื่องมือของหน่วยงานต่าง ๆ ทั้งภาครัฐ ภาคเอกชน และรัฐวิสาหกิจ เพื่อวางแผนร่วมกันผ่านการประชุม Keyman Warroom โดยภาคเอกชน มีมาตรการใช้น้ำจากสระน้ำสำรอง เพื่อช่วยลดผลกระทบ และเพิ่มปริมาณน้ำต้นทุนในพื้นที่ อีกทั้งยังมีมาตรการลดการใช้น้ำลง ร้อยละ ๑๐ ทั้งภาคอุปโภค-บริโภค และดำเนินการทำ ๓R หรือ Reduce/Reuse/Recycle ดังกล่าวจนถึงปัจจุบัน โดยกรมชลประทานได้ดำเนินการส่งเสริมการใช้น้ำชลประทานให้เกิดประโยชน์สูงสุดอย่างมีประสิทธิภาพ</p>

ลำดับ	ข้อเสนอแนะ/ข้อสังเกต	ผลการพิจารณา/ผลการดำเนินการ
๒.๓	<p>การทำเรือแห่งประเทศไทย และการนิคมอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย</p> <p>๑) การทำเรือแห่งประเทศไทย ควรติดตามตรวจสอบการทำงานของการทำเรือแหลมฉบัง และจัดให้มีกระบวนการแก้ไขปัญหาการดำเนินการพัฒนาโครงการเรือสำเภาสำเภาแหลมฉบัง ระยะที่ ๑ ระยะที่ ๒ และระยะที่ ๓ ที่มีผลกระทบต่อชุมชน</p>	<p>ผลการพิจารณา/ผลการดำเนินการ</p> <p>๑. กระทรวงคมนาคม โดยการทำเรือแห่งประเทศไทย มีการดำเนินการ ดังนี้</p> <p>๑.๑ ทำเรือแหลมฉบังได้จัดทำรายงานวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อม และจัดตั้งคณะกรรมการเพื่อควบคุมกำกับดูแลการดำเนินการพัฒนาทำเรือแหลมฉบัง ระยะที่ ๓ รวมทั้งจัดตั้งกองทุนเพื่อให้การดำเนินงานเป็นไปตามที่รายงานประเมินผลกระทบสิ่งแวดล้อมฯ กำหนด ดังนี้</p> <p>๑.๑.๑ ตามมติคณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติได้เห็นชอบรายงานการศึกษาวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อมโครงการทำเรือแหลมฉบัง ระยะที่ ๑ ตามหนังสือที่ ๑ ตามหนังสือที่ วส ๐๕๐๔/๘๑๔ ลงวันที่ ๒๔ กุมภาพันธ์ ๒๕๓๐</p> <p>๑.๑.๒ ตามมติคณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติได้เห็นชอบรายงานการศึกษาวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อมโครงการทำเรือแหลมฉบัง ระยะที่ ๒ ตามหนังสือที่ วว ๐๘๐๒/๓๔๙๑ ลงวันที่ ๑๗ มีนาคม ๒๕๔๑ แจ้งมติคณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ ในคราวประชุมครั้งที่ ๒/๒๕๔๑ เมื่อวันที่ ๙ กุมภาพันธ์ ๒๕๔๑</p> <p>๑.๑.๓ ตามมติคณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ ได้เห็นชอบรายงานวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อม โครงการเพิ่มเติมและปรับปรุงมาตรการป้องกันและแก้ไขผลกระทบสิ่งแวดล้อม และมาตรการติดตามตรวจสอบคุณภาพสิ่งแวดล้อมของท่าเรือแหลมฉบังระยะที่ ๑ และระยะที่ ๒ ตามหนังสือ ที่ ทส (กวล) ๑๐๐๕/ว๖๖๘ ลงวันที่ ๑๖ มกราคม ๒๕๔๖ แจ้งมติคณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ ในคราวประชุมครั้งที่ ๔/๒๕๔๕ เมื่อวันที่ ๓๑ ตุลาคม ๒๕๔๕</p> <p>๑.๑.๔ รายงานการประเมินผลกระทบสิ่งแวดล้อม สำหรับโครงการกิจการหรือการค้าเงินการค้าเงินที่มีผลกระทบต่อทรัพยากรธรรมชาติคุณภาพสิ่งแวดล้อม สุขภาพ อนามัย คุณภาพชีวิต</p>

ลำดับ	ข้อเสนอแนะ/ข้อสังเกต	ผลการพิจารณา/ผลการดำเนินการ
		<p>ผลการศึกษา/ผลการดำเนินการ</p> <p>ของประชาชนอย่างรุนแรงโครงการก่อสร้างท่าเรือแหลมฉบัง ระยะที่ ๓ ตามที่คณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ สำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม มีหนังสือที่ ทส (กวล) ๑๐๙/ว๖๖๐ลงวันที่ ๑๕ พฤษภาคม ๒๕๖๒ แจ้งมติคณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ ในคราวประชุมครั้งที่ ๓/๒๕๖๒ เมื่อวันที่ ๒๒ เมษายน ๒๕๖๒ เห็นชอบตามความเห็นของคณะกรรมการผู้ชำนาญการพิจารณารายงานวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อมโครงการโครงสร้างพื้นที่ทางน้ำ ในการประชุมครั้งที่ ๓/๒๕๖๒ เมื่อวันที่ ๒๙ มกราคม ๒๕๖๒</p> <p>โดยในระยะดำเนินการ ท่าเรือแหลมฉบังได้จัดทำรายงานติดตามตรวจสอบผลกระทบสิ่งแวดล้อมในอาณานิคมท่าเรือแหลมฉบัง โครงการระยะที่ ๑ และระยะที่ ๒ อย่างต่อเนื่องทุกปี รวมทั้งได้ดำเนินการจัดทำรายงานผลการปฏิบัติตามมาตรการป้องกันและแก้ไขผลกระทบสิ่งแวดล้อมและมาตรการติดตามตรวจสอบผลกระทบสิ่งแวดล้อม โครงการพัฒนาท่าเรือแหลมฉบัง ระยะที่ ๓ ในระยะก่อนก่อสร้าง ระยะก่อสร้าง และระยะดำเนินการ โดยเริ่มดำเนินการตั้งแต่วันที่ ๒๕๖๔ - ๒๕๗๐ ทั้งนี้ ท่าเรือแหลมฉบัง ได้ดำเนินการรายงานผลการติดตามตั้งกล่าวไว้กับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเป็นประจำทุก ๖ เดือน ตามประกาศกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เรื่อง หลักเกณฑ์และวิธีการจัดทำรายงานผลการปฏิบัติตามมาตรการที่กำหนดไว้ในรายงานการประเมินผลกระทบสิ่งแวดล้อม พ.ศ. ๒๕๖๑ ซึ่งผู้ดำเนินการ หรือผู้ขออนุญาต จะต้องจัดทำเมื่อได้รับอนุญาตให้ดำเนินการหรือกิจการแล้ว</p> <p>๑.๑.๕ ท่าเรือแหลมฉบังได้ดำเนินการแต่งตั้งคณะกรรมการเพื่อควบคุม กำกับดูแลการดำเนินการโครงการพัฒนาท่าเรือแหลมฉบัง ระยะที่ ๓ ดังนี้</p>

ลำดับ	ข้อเสนอแนะ/ข้อสังเกต	ผลการพิจารณา/ผลการดำเนินการ
		<p>(๑) คำสั่งจังหวัดชลบุรี ที่ ๓๐๘๗/๒๕๕๔ เรื่องแต่งตั้งคณะกรรมการกำกับติดตามการพัฒนาเพื่อขยายขีดความสามารถ ทำเรือแหลมฉบังเพื่อติดตามโครงการให้เป็นไปด้วยความเรียบร้อย</p> <p>(๒) คำสั่งจังหวัดชลบุรี ที่ ๕๑๒๓/๒๕๕๔ เรื่อง แต่งตั้งคณะกรรมการพัฒนาชุมชนและสังคมรอบทำเรือแหลมฉบัง เพื่อกำหนดแนวทางในการพัฒนาชุมชน โดยรอบ ให้มีส่วนร่วมกับการพัฒนาโครงการ</p> <p>(๓) คำสั่งการทำเรือแห่งประเทศไทยที่ ๖๙/๒๕๕๔ เรื่อง ตั้งคณะกรรมการกำกับการศึกษาการจัดทำรายงานการวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อมและสุขภาพ (EHIA) โครงการพัฒนาทำเรือแหลมฉบัง ระยะที่ ๓ เพื่อกำกับ การดำเนินงานของที่ปรึกษา จัดทำรายงานการประเมินผลกระทบสิ่งแวดล้อมและสุขภาพโครงการทำเรือแหลมฉบัง ระยะที่ ๓</p> <p>(๔) คำสั่งคณะกรรมการการทำเรือแห่งประเทศไทย ที่ ๓/๒๕๖๓ เรื่อง แต่งตั้งคณะกรรมการติดตามตรวจสอบผลกระทบสิ่งแวดล้อมโครงการก่อสร้างทำเรือแหลมฉบัง ระยะที่ ๓ เพื่อติดตามผลกระทบสิ่งแวดล้อมจากก่อสร้างทำเรือ แหลมฉบัง ระยะที่ ๓ รวมทั้งรับเรื่อง และพิจารณาข้อร้องเรียนต่าง ๆ และปรับปรุง แก้ไขการดำเนินงาน ให้เป็นไปตามที่กำหนดไว้ในรายงานการประเมินผลกระทบสิ่งแวดล้อม</p> <p>๑.๑.๖ ทำเรือแหลมฉบังได้ดำเนินการจัดตั้งกองทุน ตามมาตรการ ในระยะก่อนก่อสร้างที่ระบุไว้ในรายงานการประเมินผลกระทบ</p>

ลำดับ	ข้อเสนอแนะ/ข้อสังเกต	ผลการพิจารณา/ผลการดำเนินการ
		<p>สิ่งแวดล้อม สำหรับโครงการหรือการดำเนินการดำเนินการดำเนินงานที่มีผลกระทบต่อทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม สุขภาพอนามัย คุณภาพชีวิตของประชาชนอย่างรุนแรงโครงการก่อสร้างท่าเรือแหลมฉบัง ระยะที่ ๓ เมื่อวันที่ ๑๗ พฤษภาคม ๒๕๖๔ โดยจัดทำภายใต้ระเบียบมูลนิธิชุมชน - ท่าเรือร่วมใจ ซึ่งประกอบด้วย ๒ กองทุน ได้แก่</p> <p>(๑) กองทุนเพื่อสนับสนุนการพัฒนาชุมชนรอบเขตท่าเรือแหลมฉบัง ทั้งด้านสิ่งแวดล้อม ด้านสุขภาพ ด้านการศึกษา และคุณภาพชีวิตประชาชนให้ชุมชน/หมู่บ้าน โดยได้รับเงินสนับสนุนจากการท่าเรือแห่งประเทศไทย ให้แก่ ๓๙ ชุมชน (ชุมชนละ ๒๐๐,๐๐๐ บาท) รวมเป็นเงินทั้งสิ้น ๗,๘๐๐,๐๐๐ บาท (เจ็ดล้านแปดแสนบาท)</p> <p>(๒) โดยในระยะก่อสร้าง ผู้รับเหมาก่อสร้างงานจ้างเหมาก่อสร้างโครงการพัฒนาท่าเรือแหลมฉบัง ระยะที่ ๓ (ส่วนที่ ๑) งานก่อสร้างงานทางทะเล (กิจการร่วมค้า ซีเอ็นเอ็นซี (CNNC)) จะต้องสนับสนุนกองทุนเยียวยาความเสียหายจากผลกระทบของ โครงการพัฒนาท่าเรือแหลมฉบัง ระยะที่ ๓ ระยะเวลาก่อสร้าง ๔ ปี รวมเป็นเงินทั้งสิ้น ๕๓.๓ ล้านบาท ส่วนในระยะดำเนินการ กำหนดให้ผู้ประกอบการท่าเทียบท่าเรือแหลมฉบัง ระยะที่ ๑ ระยะที่ ๒ และระยะที่ ๓ จะต้องจ่ายเงินเข้ากองทุน โดยกำหนดให้ผู้ประกอบการท่าเทียบเรือ F จ่ายเข้ากองทุน ในอัตราปีละ ๕,๐๐๐ บาท ต่อไร่ ตลอดอายุเวลาดำเนินงาน ๓๕ ปี</p>

ลำดับ	ข้อเสนอแนะ/ข้อสังเกต	ผลการพิจารณา/ผลการดำเนินการ
	<p>๒) การทำเรือแห่งประเทศไทย ควรสั่งการให้การทำเรือแหลมฉบังกลับไปศึกษาและจัดทำรายงานผลกระทบสิ่งแวดล้อมและสุขภาพของโครงการทำเรื่อน้ำลึกแหลมฉบังระยะที่ ๓ ในเรื่องที่เหมาะสมกรณีการเสนอความเห็นไว้ ได้แก่</p> <p>(๑) ทำการศึกษาการพังทลายของชายฝั่งอีกครั้ง โดยต้องคำนึงถึงผลกระทบที่เกิดจากโครงสร้างทำเรือแหลมฉบัง ระยะที่ ๑ และระยะที่ ๒</p>	<p>ทำเรือแหลมฉบังได้จัดทำรายงานติดตามตรวจสอบผลกระทบสิ่งแวดล้อมภายในอาณาบริเวณทำเรือแหลมฉบัง โครงการระยะที่ ๑ และระยะที่ ๒ อย่างต่อเนื่องทุกปี ซึ่งได้กำหนดให้มีการติดตามตรวจสอบผลกระทบสิ่งแวดล้อม การศึกษาการเปลี่ยนแปลงชายฝั่งบริเวณชายฝั่งอ่าวบางละมุง ดำเนินการ ทำเรือแหลมฉบัง เป็นระยะทาง ๔ กิโลเมตร ตามมาตรการระยะดำเนินการ ในรายงานวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อมโครงการเพิ่มเติมและปรับปรุงมาตรการป้องกันและแก้ไขผลกระทบสิ่งแวดล้อมและมาตรการติดตามตรวจสอบผลกระทบสิ่งแวดล้อม และมาตรการติดตามตรวจสอบคุณภาพสิ่งแวดล้อมของท่าเรือแหลมฉบัง ระยะที่ ๑ และระยะที่ ๒ ที่ได้รับไว้</p>
	<p>(๒) ทำการศึกษาพื้นที่ศึกษาเพิ่มเติม จากพื้นที่เดิมด้านผลกระทบจากการเปลี่ยนแปลงชายฝั่ง (Area of Interest) ให้ครอบคลุมพื้นที่ชายฝั่งของอ่าวบางละมุงทั้งหมดที่มีระยะทางประมาณ ๙ กิโลเมตร</p>	<p>ทำเรือแหลมฉบังได้ดำเนินการศึกษาตรวจสอบการเปลี่ยนแปลงชายฝั่ง ความเร็ว และทิศทางของกระแสน้ำ ด้วยแบบจำลองโครงการก่อสร้างท่าเรือแหลมฉบัง ระยะที่ ๓ เป็นระยะทางตามชายฝั่งประมาณ ๑๕ กิโลเมตร ทั้งนี้ ได้ดำเนินการเพิ่มเติม การศึกษาการทับถมของตะกอน และการกัดเซาะชายฝั่งให้ครอบคลุมพื้นที่อ่าวบางละมุง นาเกลือ และหาดพัทยา จากโครงการก่อสร้างท่าเรือแหลมฉบัง ระยะที่ ๓ ซึ่ง ทำเรือแหลมฉบัง ได้ดำเนินการจ้างบริษัท เพื่อดำเนินการตรวจสอบผลกระทบสิ่งแวดล้อมระหว่างงานก่อสร้างโครงการพัฒนาท่าเรือแหลมฉบัง ระยะที่ ๓ (ส่วนที่ ๑-๔) ระยะเวลาดำเนินการทั้งสิ้น ๒,๑๖๐ วัน ซึ่งได้กำหนดให้มีการติดตามตรวจสอบผลกระทบสิ่งแวดล้อมการศึกษาการเปลี่ยนแปลงชายฝั่ง อย่างต่อเนื่องปีละ ๑ ครั้ง</p>
	<p>(๓) ทำการศึกษาเพิ่มเติมด้านการประเมินมูลค่าทางเศรษฐศาสตร์ในพื้นที่ทำกินของชุมชนประมงชายฝั่งที่จะหายไปอย่างถาวรกว่า ๑,๖๐๐ ไร่ โดยเฉพาะรายละเอียดของการได้มาซึ่งมูลค่าผลกระทบ ต่อด้านประมงและการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ</p>	<p>คณะกรรมการการทำเรือแห่งประเทศไทย มีคำสั่งที่ ๔๖/๒๕๖๐ ลงวันที่ ๘ กันยายน ๒๕๖๐ เรื่อง แต่งตั้งคณะทำงานพิจารณาข้อมูลผู้ได้รับผลกระทบ จากโครงการพัฒนาท่าเรือแหลมฉบัง ชั้นที่ ๓ โดยมีนายอำเภออบางละมุง เป็นหัวหน้าคณะทำงาน มีอำนาจหน้าที่ให้ข้อเสนอแนะในการกำหนดขอบเขต พื้นที่ของการได้รับผลกระทบ รวบรวมรายชื่อผู้ได้รับผลกระทบทั้งทางตรง และทางอ้อม รวมถึงกำหนดมาตรการเพื่อช่วยเหลือชดเชยแก่ผู้ได้รับผลกระทบ</p>

ลำดับ	ข้อเสนอแนะ/ข้อสังเกต	ผลการพิจารณา/ผลการดำเนินการ
		<p>จากการพัฒนาทำเรือแหลมฉบัง ระยะที่ ๓ โดยความคืบหน้าการดำเนินงานของคณะทำงานฯ ได้สนับสนุนเงินค่าเยียวายกลุ่มประมงเรือเล็กประจำปีงบประมาณ ๒๕๖๔ เรียบร้อยแล้ว ดังนี้</p> <p>๑. ครั้งที่ ๑ เมื่อวันที่ ๒๕ มิถุนายน ๒๕๖๔ จำนวน ๒๘๙ ราย จำนวนเงิน ๑๒๕,๑๔๔,๖๙๙ บาท (หนึ่งร้อยยี่สิบห้าพันหนึ่งแสนสี่หมื่นสี่พันหกร้อยเก้าสิบเก้าบาทถ้วน)</p> <p>๒. ครั้งที่ ๒ เมื่อวันที่ ๑๓ กันยายน ๒๕๖๔ จำนวน ๒ ราย จำนวนเงิน ๘๐๐,๐๐๐ บาท (แปดแสนบาทถ้วน)</p> <p>ขณะนี้อยู่ระหว่างรวบรวมข้อมูลผู้ที่ยังคงจ่ายค่าชดเชย ซึ่งมีผู้ข้อมูลครบถ้วนสมบูรณ์เพิ่มเติม จำนวน ๖ ราย รวมจำนวนเงินทั้งสิ้น ๒,๐๓๓,๕๕๐ บาท โดยคาดว่าจะดำเนินการเบิกจ่ายได้หลังจากที่ประชุมเห็นชอบแล้วภายในเดือนกุมภาพันธ์ ๒๕๖๕ และกลุ่มประมงผู้เพาะเลี้ยงหอยแมลงภู เมื่อวันที่ ๘ ธันวาคม ๒๕๖๔ คณะทำงานฯ ได้ลงพื้นที่เพื่อให้ทางกลุ่มยืนยันบันทึกการเพาะเลี้ยง ซึ่งอยู่ในระหว่างกำหนดวันจัดทำบันทึกถ้อยคำ คาดว่าจะสามารถดำเนินการได้ภายในเดือนกุมภาพันธ์ ๒๕๖๕</p>
	<p>๓) การทำเรือแห่งประเทศไทย ควรดำเนินการแก้ไขปัญหาการชดเชยที่ดินจากการพัฒนาโครงการทำเรื่อน้ำลึกแหลมฉบัง โดยดำเนินการที่เป็นรูปธรรมเร่งด่วน ดังนี้</p> <p>(๑) จัดตั้งคณะกรรมการตรวจสอบข้อเท็จจริงและแก้ไขปัญหาค่าชดเชยที่ดินจากโครงการทำเรือแหลมฉบัง ระยะที่ ๑</p>	<p>๑. การดำเนินการดำเนินการเกี่ยวกับค่าชดเชยที่ดิน การทำเรือแห่งประเทศไทย เริ่มทำการเวนคืนที่ดินในปี ๒๕๒๑ และได้ดำเนินการในขั้นตอนการจ่ายค่าชดเชยแทนการเวนคืนที่ดินให้แก่ราษฎรในพื้นที่แล้ว ซึ่งในพื้นที่เวนคืนทำเรือแหลมฉบัง จำนวน ๖,๓๔๑ ไร่ มีพื้นที่บางส่วนประมาณ ๑,๙๔๑ ไร่ เป็นที่ดินราชพัสดุของกรมธนารักษ์ และการทำเรือแห่งประเทศไทย ได้จ่ายค่าชดเชยที่ดินแปลงดังกล่าวแล้วเสร็จเมื่อปี ๒๕๖๒ และอยู่ในขั้นตอนที่กรมธนารักษ์จะตั้งดำเนินการโอนกรรมสิทธิ์ให้แก่การทำเรือแห่งประเทศไทย ทั้งนี้ ปัจจุบันที่ดินแปลงนี้ยังคงมีราษฎรมายื่นเรื่องร้องเรียนเพื่อขอเงินค่าชดเชยจากภาครัฐ รวมถึงยื่นฟ้องต่อศาลยุติธรรมในคดีสิทธิครอบครอง</p> <p>๒. จากรายละเอียดข้างต้น การทำเรือแห่งประเทศไทยเป็นผู้เข้าใช้ประโยชน์ในที่ดินของกรมธนารักษ์ ซึ่งเป็นเจ้าของกรรมสิทธิ์ หากจะมีการจัดตั้ง</p>

ลำดับ	ข้อเสนอแนะ/ข้อสังเกต	ผลการพิจารณา/ผลการดำเนินการ
	<p>(๒) สังการไปยังการทำเรือแหลมฉบังให้บังคับใช้มาตรการลดผลกระทบทางด้านเศรษฐกิจสังคม และสิ่งแวดล้อมที่เหมาะสมอย่างเป็นรูปธรรม โดยเฉพาะมาตรการส่วนใดที่กำหนดไว้ในเล่มรายงานประเมินผลกระทบสิ่งแวดล้อมของโครงการทำเรือน้ำลึกแหลมฉบัง ระยะที่ ๑ และระยะที่ ๒ แล้วทางทำเรือแหลมฉบังยังไม่ดำเนินการ หรือดำเนินการไปแล้วยังเกิดปัญหาอยู่ อาทิ การก่อสร้างอาคารบำบัดน้ำเสียจากเรือพาณิชย์ที่เข้ามาเทียบท่า (Receptive Facility)</p>	<p>คณะกรรมการตรวจสอบข้อเท็จจริงและแก้ไขปัญหาค่าชดเชยที่ดินจากโครงการทำเรือแหลมฉบัง ระยะที่ ๑ นั้น เห็นควรให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องประกอบด้วยกรมธนารักษ์ และกรมที่ดิน ทำการรวบรวมข้อมูลและข้อเท็จจริงที่เกี่ยวข้องกับที่ดินทำเรือแหลมฉบัง ทั้งในอดีตและปัจจุบันเพื่อให้เกิดความเป็นธรรมแก่ทุกฝ่าย</p> <p>ทำเรือแหลมฉบังชี้แจงดังนี้</p> <p>๑. ปฏิบัติตามมาตรการในรายงานประเมินผลกระทบสิ่งแวดล้อมของโครงการทำเรือแหลมฉบัง ระยะที่ ๑ และระยะที่ ๒ โดยมีมาตรการที่ยังไม่สามารถปฏิบัติตามได้ ดังนี้</p> <p>๑.๑ มาตรการด้านคุณค่าการใช้ประโยชน์ของมนุษย์ หัวข้อ “การบำบัดน้ำเสีย” และ “การประมง” ระบุมาตรการว่า นำเสียจากเรือต้องส่งไปยังระบบบำบัดของเสียบนน้ำมัน</p> <p>๑.๒ มาตรการด้านคุณค่าคุณภาพชีวิต หัวข้อ “สาธารณสุข” ระบุมาตรการว่า ทำเรือแหลมฉบังต้องให้ความร่วมมือกับกระทรวงคมนาคม และกรมเจ้าท่า ในการสร้างระบบบำบัดน้ำเสียจากเรือและควบคุมการปล่อยน้ำมันบนเครื่องรื้อหรือของเสียและสิ่งปฏิกูลจากเรือ</p> <p>๒. สาเหตุที่ไม่สามารถก่อสร้างระบบบำบัดน้ำเสียบนน้ำมันได้ สรุปดังนี้</p> <p>๒.๑ ทำเรือแหลมฉบัง และบริษัทบริหารและพัฒนาเพื่อการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม จำกัด (มหาชน) ตกลงทำสัญญาลงทุนจัดตั้งอุปกรณ์รองรับของเสียบนน้ำมันจากเรือ ในวันที่ ๑๕ มิถุนายน ๒๕๔๗ กำหนดระยะเวลา ๒๐ ปี นับตั้งแต่วันที่ ๑ กรกฎาคม ๒๕๔๗ - วันที่ ๓๐ มิถุนายน ๒๕๖๗ จำนวนพื้นที่ ๑๕ ไร่ บริเวณด้านข้างโรงเรียนวัดแหลมฉบังเดิม โดยการทำเรือแห่งประเทศไทย ได้ส่งมอบพื้นที่ให้แก่บริษัทฯ เมื่อวันที่ ๑ กรกฎาคม ๒๕๔๗ โดยบริษัทฯ จะต้องก่อสร้างให้</p>

ลำดับ	ข้อเสนอแนะ/ข้อสังเกต	ผลการพิจารณา/ผลการดำเนินการ
		<p>แล้วเสร็จและสามารถประกอบได้ภายใน ๑๘ เดือน นับตั้งแต่วันที่ ๑ กรกฎาคม ๒๕๕๗ - วันที่ ๓๑ ธันวาคม ๒๕๕๘</p> <p>๒.๒ พื้นที่ก่อสร้างดังกล่าวอยู่ในเขตเวนคืน และผู้บุกรุกไม่ยอมย้ายออกจากพื้นที่ ทำให้ไม่สามารถดำเนินการก่อสร้างได้ โดยบริษัทฯ ได้ขอให้การทำเรื่องแบ่งประเทศไทยดำเนินการขับไล่ผู้บุกรุกให้ย้ายออกจากพื้นที่ และขอให้พิจารณาขยายระยะเวลาในการก่อสร้าง และของดจ่ายชำระค่าเช่าพื้นที่โครงการสำหรับช่วงเวลาที่มีการขยายระยะเวลาด้วย</p> <p>๒.๓ การทำเรื่องแบ่งประเทศไทย และบริษัทฯ ได้ดำเนินการแก้ไขปัญหาดังนี้</p> <p>(๑) การทำเรื่องแบ่งประเทศไทย มีหนังสือแจ้งผู้บุกรุกให้ขนย้ายทรัพย์สิน และบริวารออกไปจากพื้นที่โดยเร็วหากไม่ยินยอมย้ายออก จะดำเนินการตามกฎหมายต่อไป และมีหนังสือถึงสำนักงานอัยการจังหวัดพิจิตร เพื่อให้ดำเนินการกับผู้บุกรุก</p> <p>(๒) บริษัทฯ ได้ดำเนินการล้อมรั้ว เพื่อกำหนดขอบเขตโครงการฯ และได้จัดทำแผนและที่มวลงสนัมพันธ์ เพื่อป้องกันปัญหามวลชนต่อต้าน พร้อมทั้งทำความเข้าใจและจัดทำกิจกรรมร่วมกับชุมชน</p> <p>(๓) บริษัทฯ มีหนังสือถึง การทำเรื่องแบ่งประเทศไทย เมื่อวันที่ ๑๒ กรกฎาคม ๒๕๕๘ ขอขยายระยะเวลาการก่อสร้างและประกอบกิจการจากเดิมที่กำหนดไว้ภายใน ๑๘ เดือน นับตั้งแต่วันที่ ๑ กรกฎาคม ๒๕๕๘ เป็นภายใน ๑๘ เดือน นับจากวันที่บริษัทฯ ได้รับมอบพื้นที่อย่างสมบูรณ์และปราศจากผู้บุกรุก และขอพักการชำระค่าเช่าตามที่กำหนดไว้ในสัญญา ซึ่งคณะกรรมการการทำเรื่องแบ่งประเทศไทย ในคราวประชุมครั้งที่ ๑๕/๒๕๕๘ เมื่อวันที่ ๒๒ ธันวาคม ๒๕๕๘ มีมติไม่เห็นชอบตามข้อเสนอของบริษัทฯ</p>

ลำดับ	ข้อเสนอแนะ/ข้อสังเกต	ผลการพิจารณา/ผลการดำเนินการ
		<p>(๔) บริษัทฯ ดำเนินการขอขอกเลิกสัญญา และยื่นคำเสนอข้อพิพาท ต่อสถาบันอนุญาโตตุลาการ เมื่อวันที่ ๒๓ พฤษภาคม ๒๕๕๐ เป็นข้อพิพาทหมายเลขที่ ๕๓/๒๕๕๐ อ้างว่า การทำเรือ แห่งประเทศไทย ไม่สามารถส่งมอบพื้นที่จำนวน ๑๕ ไร่ ได้ครบถ้วน เนื่องจากมีผู้บุกรุกพื้นที่เช่าอยู่ก่อนแล้วจำนวน ๓ ไร่ ได้แก่ ร้านริมชลสิทธิ์พุด ร้านศรีมีชัย และร้านเงิน และ เรียกร้องค่าเสียหาย จากการทำเรือแห่งประเทศไทย เป็นเงิน ๙๒๗,๖๗๖,๔๒๘.๓๗ บาท (เก้าร้อยยี่สิบเจ็ดล้านหกแสนเจ็ดหมื่นหกพันสี่ร้อยยี่สิบแปดบาท สามสิบเจ็ดสตางค์)</p> <p>(๕) การทำเรือแห่งประเทศไทย ได้เสนอเรื่องต่อสำนักงานอัยการสูงสุด เพื่อแต่งตั้งพนักงานอัยการแก่ต่างคดีแทน ต่อมาคณะอนุญาโตตุลาการ ได้มีคำชี้ขาด เมื่อวันที่ ๕ กรกฎาคม ๒๕๕๔ ให้ต่างฝ่ายต่างเลิก สัญญาต่อกัน และการทำเรือแห่งประเทศไทยมีหนังสือถึงบริษัทฯ ให้ชงนย้ายทรัพย์สินและบริวารออกจากพื้นที่เช่า</p> <p>(๖) ปัญหาการบุกรุกพื้นที่เวนคืนดังกล่าว การทำเรือแห่งประเทศไทย ได้ยื่นฟ้องต่อศาลจนมีคำพิพากษา และได้ประสานสำนักงานบังคับคดี สาขาพิทยา รวมถึงหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการดำเนินการจับไล่ ผู้บุกรุกและรื้อถอนสิ่งปลูกสร้างบริเวณดังกล่าวเรียบร้อยแล้ว</p> <p>(๗) กรณี ทำเรือแหลมฉบัง ไม่ได้ดำเนินการก่อสร้างระบบบำบัดของเสีย ปนน้ำมัน เพื่อบำบัดน้ำเสียจากเรือ แต่ในการดำเนินการบำบัด น้ำเสียจากเรือ นั้น ผู้ประกอบการทำเทียบเรือ สายเรือ หรือตัวแทน เรือจะต้องดำเนินการหาผู้ประกอบการบำบัดน้ำเสียจากเรือ ที่ได้รับอนุญาตจากกรมเจ้าท่าตามระเบียบกรมเจ้าท่าว่าด้วย หลักเกณฑ์และวิธีการรับรองผู้ให้บริการจัดเก็บและบำบัดน้ำเสีย จากเรือ ประเภทน้ำมันได้แล้ว น้ำมันนั้นหรือเคมีภัณฑ์</p>

ลำดับ	ข้อเสนอแนะ/ข้อสังเกต	ผลการพิจารณา/ผลการดำเนินการ
	<p>๔) การนิคมอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย ควรจัดทำการศึกษาศักยภาพ และชี้ดักัดในการรองรับการพัฒนาโครงการทำเรื่อน้ำลึกแหลมฉบัง หรือโครงการถมทะเล โดยมีการศึกษาประเมินผลกระทบสิ่งแวดล้อมระดับยุทธศาสตร์ (Strategic Environmental Assessment : SEA) ที่มีส่วนร่วมของประชาชนผู้ที่ได้รับผลกระทบก่อนการตัดสินใจพัฒนาโครงการ และเลือกพื้นที่ดำเนินการในที่ดินของกรมอุตสาหกรรม แห่งประเทศไทยก่อน</p>	<p>และนำเสนอเสียต่าง ๆ พ.ศ. ๒๕๕๘ และระเบียบกรมเจ้าท่าว่าด้วย หลักเกณฑ์และวิธีการรับรองผู้ให้บริการจัดเก็บและบำบัดน้ำเสีย จากเรือ ประเภทขยะและกากของเสียต่าง ๆ พ.ศ. ๒๕๖๐ ที่ได้รับ อนุญาตจากกรมโรงงานอุตสาหกรรม ตามประกาศกระทรวง อุตสาหกรรม เรื่อง การกำจัดสิ่งปฏิกูลหรือวัสดุที่ไม่ใช้แล้ว พ.ศ. ๒๕๕๘ รวมทั้งผู้ประกอบการ จะต้องมีใบกำกับการขนส่ง (Manifest System) โดยก่อนที่จะดำเนินการจัดเก็บของเสียป่นน้ำมัน ผู้ประกอบการ จะต้องได้รับอนุญาตจากท่าเรือแหลมฉบัง และเสียค่าธรรมเนียมศุลกากรทุกครั้ง</p> <p>กระทรวงอุตสาหกรรม โดยกรมอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย ได้ดำเนินการ ศึกษารายงานการประเมินผลกระทบสิ่งแวดล้อมสำหรับโครงการหรือกิจการ ที่อาจก่อให้เกิดผลกระทบต่อชุมชนอย่างรุนแรงทั้งด้านคุณภาพสิ่งแวดล้อม ทรัพยากรธรรมชาติและสุขภาพ (EHIA) ของโครงการถมทะเลทำเรื่ออุตสาหกรรม มาตามพุด ระเบียบที่ ๓ ซึ่งกระบวนการจัดทำ EHIA ได้ศึกษาผลกระทบด้าน สิ่งแวดล้อม ความปลอดภัย เศรษฐกิจ และสังคม อย่างละเอียดและครอบคลุม รวมทั้งการศึกษาในทุกด้านได้มีกระบวนการมีส่วนร่วมของประชาชนรวมอยู่ด้วย สำหรับการศึกษากาประเมินผลกระทบสิ่งแวดล้อมระดับยุทธศาสตร์ (SEA) ปัจจุบันสำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ได้ออกแนวทาง การประเมินสิ่งแวดล้อมระดับยุทธศาสตร์ (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. ๒๕๖๔) และได้ นำแนวทาง SEA ไปทดลองใช้ในการจัดทำแผนบางประเภท เช่น แผนบริหารจัดการ ทรัพยากรน้ำในพื้นที่ลุ่มน้ำ แผนบริหารจัดการทรัพยากรแร่พิเศษ และแผนบริหาร จัดการที่ดินและทรัพยากรดิน เป็นต้น ทั้งนี้ กระบวนการทำ EHIA ได้นำหลักการ ทำการศึกษาศักยภาพและชี้ดักัดในการรองรับการพัฒนาโครงการ ซึ่งเป็นหลักการรวมใน SEA เป็นแนวทางในการดำเนินงาน</p>

ลำดับ	ข้อเสนอแนะ/ข้อสังเกต	ผลการพิจารณา/ผลการดำเนินการ
๒.๔	<p>กรมควบคุมมลพิษ ผลักดันให้มีการออกพระราชบัญญัติเกี่ยวกับ “ทำเนียบการปลดปล่อยและเคลื่อนย้ายมลพิษ” เพื่อเป็นกฎหมายกลางในรายงานการปลดปล่อยและเคลื่อนย้ายมลพิษของโรงงานอุตสาหกรรม เพื่อใช้ในการติดตามฐานข้อมูลและเฝ้าระวังด้านอนามัยสิ่งแวดล้อม ติดตามสถานการณ์ด้านสิ่งแวดล้อมและสุขภาพและสื่อสารความเสี่ยงมลพิษสิ่งแวดล้อมและผลกระทบต่อสุขภาพต่อประชาชนแบบตลอดเวลา (Real Time)</p>	<p>กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม โดยกรมควบคุมมลพิษ ได้มีหนังสือถึงสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาเสนอเพิ่มเติมหลักการของกฎหมายเกี่ยวกับทำเนียบการปลดปล่อยและเคลื่อนย้ายมลพิษไว้ในร่างพระราชบัญญัติส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อม พ.ศ. ๒๕๓๕ (ฉบับแก้ไข) ที่อยู่ระหว่างการพิจารณาของคณะกรรมการกฤษฎีกา</p>
๒.๕	<p>กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ๑) ควรพิจารณาทบทวน “ประกาศกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม” โดยกำหนดให้โรงไฟฟ้าขยะทุกชนิดและทุกขนาด ต้องทำการประเมินผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมและสุขภาพ</p>	<p>กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม โดยสำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม อยู่ระหว่างดำเนินการตามมาตรา ๔๘ วรรคท้าย แห่งพระราชบัญญัติส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๖๑ โดยได้จัดทำแผนในระยะ ๕ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๒ - ๒๕๖๖) ซึ่งสรุปผลการรับฟังความคิดเห็นของปี พ.ศ. ๒๕๖๒ - ๒๕๖๔ กรณีโครงการหรือกิจการลำดับที่ ๑๘ มีข้อเสนอและความเห็นในหลายประเด็น โดยในปี ๒๕๖๔ - ๒๕๖๕ ได้ดำเนินการจัดประชุมรับฟังความคิดเห็นเห็นสาธารณะ (Public Consultation) ในระดับภูมิภาค ให้ครอบคลุมทั้งประเทศ จำนวน ๙ ครั้ง ทั้งนี้ จะสรุปภาพรวมเพื่อจัดทำ (ร่าง) ประการศรกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม พร้อมทั้งนำเสนอคณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติเพื่อพิจารณา และดำเนินการประกาศลงในราชกิจจานุเบกษาต่อไป</p>
	<p>๒) ควรพิจารณาปรับปรุงกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการฟื้นฟูเยียวยาพื้นที่ที่ได้รับผลกระทบจากการปนเปื้อนสารพิษในสิ่งแวดล้อม ได้แก่ (๑) การกำหนดให้อุตสาหกรรมรีไซเคิลเป็นอุตสาหกรรมอันตราย (๒) การเปิดเผยข้อมูลการรายงานชนิดและปริมาณของมลพิษต่อสาธารณชน (๓) การส่งเสริมการมีส่วนร่วมของประชาชนในกระบวนการรับฟังความเห็น อย่างจริงจัง</p>	<p>กรมควบคุมมลพิษร่วมกับกรมโรงงานอุตสาหกรรมและกรมการค้าต่างประเทศ อยู่ระหว่างพิจารณาหลักเกณฑ์การพิจารณาอนุญาตนำเข้าพลาสติกเข้ามาในราชอาณาจักร สำหรับโรงงานอุตสาหกรรมในพื้นที่ทั่วไปกรณีที่ไม่มีเศษพลาสติกในประเทศพร้อมปริมาณไม่เพียงพอ เพื่อเสนอคณะกรรมการสิ่งแวดล้อมพิจารณาต่อไป</p>

ลำดับ	ข้อเสนอแนะ/ข้อสังเกต	ผลการพิจารณา/ผลการดำเนินการ
	<p>(๔) การศึกษามาตรการป้องกันต่อคุณภาพสิ่งแวดล้อม (Environmental and Safety Assessment : ESA) และการจัดทำการประเมินการปล่อยมลพิษเชิงสะสม</p> <p>(๕) การเปลี่ยนแปลงระบบเฝ้าระวังในการออกใบอนุญาตสินค้าพลาสติกและขยะอิเล็กทรอนิกส์ รวมถึงสินค้าทุกประเภทที่ออกใบอนุญาต โดยกรมโรงงานอุตสาหกรรม</p>	
๒.๖	<p>สำนักงานคณะกรรมการนโยบายเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก กรมโรงงานอุตสาหกรรม การนิคมอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย กรมควบคุมมลพิษ และกรมส่งเสริมคุณภาพสิ่งแวดล้อม</p> <p>๑) ร่วมกันตรวจสอบกิจการคัดแยกและรีไซเคิลที่ดำเนินการอยู่ในปัจจุบัน และดำเนินการแก้ไขปัญหาโดยรวดเร็วและมีประสิทธิภาพกับโรงงานที่ก่อความเสี่ยงและความเสียหายต่อสิ่งแวดล้อม</p>	<p>๑. จังหวัดภายใต้คณะกรรมการบริหารจัดการขยะพลาสติกและขยะอิเล็กทรอนิกส์ ทำการตรวจสอบผลกระทบสิ่งแวดล้อมจากโรงงานพลาสติกทั้งในและนอกเขตปลอดอากร (Free Zone) และเขตประกอบการเสรี (Free Trade Zone) เพื่อสำรวจปริมาณความต้องการเศษพลาสติกที่แท้จริงของโรงงานต่าง ๆ และตรวจสอบระบบการจัดการสิ่งแวดล้อมของโรงงาน จำนวนกว่า ๘๐๐ แห่ง ทั้งนี้ ในปี ๒๕๖๕ กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม โดยกรมควบคุมมลพิษ จะติดตามตรวจสอบสถานประกอบการที่ดำเนินการทำเหมืองกิจการเกี่ยวข้องกับพลาสติกอย่างต่อเนื่อง เพื่อป้องกันและแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นจากสถานประกอบการกิจการพลาสติกให้มีการดำเนินการอย่างถูกต้องตามหลักวิชาการ</p> <p>๒. กระทรวงอุตสาหกรรม โดยกรมโรงงานอุตสาหกรรมและสำนักงานอุตสาหกรรมจังหวัดได้มีแผนการลงพื้นที่ตรวจกำกับดูแลโรงงาน เพื่อให้โรงงานปฏิบัติตามกฎหมายอย่างเคร่งครัด ทั้งนี้ หากพบว่ามีกรณีฝ่าฝืน/ละเมิดกฎหมาย จะถูกดำเนินคดี และมีคำสั่งให้ปรับปรุงแก้ไขหรือสั่งหยุดประกอบการ หรือสั่งปิดกิจการโรงงานตามแต่ละกรณี</p>
	๒) ส่งเสริมการคัดแยกของเสียตั้งแต่ต้นทาง ทั้งของเสียเทศบาลและของเสียอุตสาหกรรม เพื่อสร้างวัตถุดิบสำหรับการรีไซเคิลภายในประเทศ	<p>๑. กรมควบคุมมลพิษร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ดำเนินการตามนโยบายรัฐบาล ในการขับเคลื่อนเศรษฐกิจหมุนเวียน (Circular Economy) และให้มีการนำเศษพลาสติกภายในประเทศกลับมาใช้ประโยชน์ให้ได้มากที่สุด ทำให้มีการยกระดับคุณภาพเศษพลาสติกในประเทศ และมีปริมาณที่เพียงพอต่อการนำไปเป็นวัตถุดิบในภาคธุรกิจรีไซเคิลและไม่ให้ประเทศไทยเป็นถึงขยะ</p>

ลำดับ	ข้อเสนอแนะ/ข้อสังเกต	ผลการพิจารณา/ผลการดำเนินการ
		<p>โลกรองรับเศษพลาสติกจากประเทศอื่น โดยคณะกรรมการบริหารจัดการขยะพลาสติกและขยะอิเล็กทรอนิกส์ กำลังพิจารณาเสนอโยกย้ายกับการนำเข้าพลาสติก โดยมีแนวคิดจะอนุญาตให้นำเข้าพลาสติกได้ไม่เกิน ๒ ปี รวมถึงจะมีการกำหนดมาตรการลดผลกระทบจากการนำเข้าพลาสติก ซึ่งคาดว่าจะเสนอคณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ และคณะรัฐมนตรีพิจารณา และประกาศเป็นนโยบายของรัฐบาลได้ภายในกลางปี ๒๕๖๕</p> <p>๒. กระทรวงการคลัง มีความเกี่ยวข้องในประเด็นปัญหาการนำขยะต่างประเทศเข้ามารีไซเคิล ซึ่งกระทรวงการคลังได้มีการดำเนินมาตรการเข้มงวดในการเฝ้าระวัง ตรวจสอบ และปราบปรามการลักลอบ/หลีกเลี่ยงข้อห้ามข้อจำกัดตามที่มีกฎหมายกำหนดไว้ ซึ่งรวมถึงขยะเทศบาล และขยะอิเล็กทรอนิกส์อันเป็นของต้องห้าม และเศษพลาสติกอันเป็นของต้องจำกัด ทั้งนี้ นิยามความหมาย ขอบเขตและเงื่อนไขการควบคุมเป็นไปตามกฎหมายที่เกี่ยวข้องกำหนด โดยมีประกาศที่เกี่ยวข้อง ดังนี้</p> <p>๒.๑ ประกาศกระทรวงพาณิชย์ เรื่อง กำหนดให้ขยะอิเล็กทรอนิกส์ เป็นสินค้าที่ต้องห้ามในการนำเข้าเข้ามาในราชอาณาจักร พ.ศ. ๒๕๖๓ ลงวันที่ ๑๑ สิงหาคม ๒๕๖๓</p> <p>๒.๒ ประกาศกระทรวงพาณิชย์ เรื่อง กำหนดให้ขยะเทศบาลเป็นสินค้าต้องห้ามนำเข้าและห้ามนำผ่านราชอาณาจักร พ.ศ. ๒๕๖๒ ลงวันที่ ๒๙ พฤษภาคม ๒๕๖๒</p> <p>๒.๓ ประกาศกรมควบคุมมลพิษ เรื่อง ความหมายของ “ขยะพลาสติก” และ “เศษพลาสติก” พ.ศ. ๒๕๖๔ ลงวันที่ ๒๕ พฤษภาคม ๒๕๖๔</p> <p>๓. กระทรวงอุตสาหกรรม โดยกรมโรงงานอุตสาหกรรมส่งเสริมการค้าและการจัดการของเสียตั้งแต่แหล่งกำเนิดโดยมีการจัดทำโครงการเพิ่มประสิทธิภาพการจัดการกากอุตสาหกรรมโดยใช้ ๓Rs และ KAIZEN</p>

ลำดับ	ข้อเสนอแนะ/ข้อสังเกต	ผลการพิจารณา/ผลการดำเนินการ
	<p>๓) ส่งเสริมการพัฒนาเทคโนโลยีการรีไซเคิล เพื่อการพึ่งตนเองในการพัฒนาอุตสาหกรรมของประเทศ</p> <p>๔) ร่วมกันพัฒนาระบบเฝ้าระวัง การสืบสวน และการดำเนินคดีอย่างจริงจัง กรณีที่มีการลักลอบนำเข้าและขนส่งที่กระทำผิด</p>	<p>และเข้าร่วมโครงการฯ เป็นจำนวนมาก และนำไปสู่การลดปริมาณของเสียได้ตั้งแต่กระบวนการผลิต โดยใช้หลักการ ๓Rs และ KAIZEN</p> <p>กระทรวงอุตสาหกรรม โดยกรมโรงงานอุตสาหกรรม กรมอุตสาหกรรมพื้นฐานและการเหมืองแร่ และสถาบันการศึกษาในประเทศไทย ได้มีการศึกษา วิจัยและพัฒนาเทคโนโลยีการกำจัด/บำบัด/รีไซเคิลกากอุตสาหกรรมต่าง ๆ และดำเนินการเผยแพร่และถ่ายทอดเทคโนโลยีต่าง ๆ เกี่ยวกับการกำจัด/บำบัด/รีไซเคิลกากอุตสาหกรรมต่าง ๆ ให้แก่โรงงานอุตสาหกรรมและผู้สนใจ เพื่อนำไปประยุกต์ใช้กับโรงงานอุตสาหกรรมต่อไป</p> <p>๑. กระทรวงอุตสาหกรรม โดยกรมนิคมอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย มีหน้าที่ในการกำกับ ดูแล เฝ้าระวัง และตรวจสอบ พร้อมทั้ง การส่งเสริมด้านการบริหารจัดการการกักของเสียอุตสาหกรรมของโรงงานในนิคมอุตสาหกรรม เช่น การนิคมอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทยได้ให้ความร่วมมือกับกระทรวงอุตสาหกรรมในการกำกับดูแลประกอบกิจการโรงงานในนิคมอุตสาหกรรม/ท่าเรืออุตสาหกรรม ให้จัดทำและจัดส่งรายงานประจำปี ตามแบบ สก. ๓ สำหรับโรงงานผู้ก่อกำเนิดสิ่งปฏิกูลหรือวัสดุที่ไม่ใช้แล้ว และรายงานประจำปี ตามแบบ สก. ๕ สำหรับโรงงานผู้บำบัดและกำจัดสิ่งปฏิกูลหรือวัสดุที่ไม่ใช้แล้ว หรือการติดตามตรวจสอบผู้รับบำบัดกำจัดของเสีย (waste processor) เป็นต้น และมีแผนงานโครงการต่าง ๆ ด้านการส่งเสริมการบริหารจัดการกากอุตสาหกรรม เช่น โครงการสนับสนุนส่งเสริมการบริหารจัดการทรัพยากร เพื่อให้เกิดเศรษฐกิจหมุนเวียน (Circular Economy) เพื่อเพิ่มการใช้ประโยชน์จากวัสดุที่ไม่ใช้แล้ว หรือของเสียอุตสาหกรรมอย่างมีประสิทธิภาพ และลดปริมาณการกำจัดของเสียอุตสาหกรรมด้วยการฝังกลบ และเพื่อสร้างแนวคิดในการพัฒนาผลิตภัณฑ์จากวัสดุที่ไม่ใช้แล้วให้มีมูลค่าเพิ่มและเกิดความคุ้มค่าในด้านเศรษฐกิจ และจัดทำตัวอย่างความสำเร็จของการนำวัสดุที่ไม่ใช้แล้วหรือของเสีย</p>

ลำดับ	ข้อเสนอแนะ/ข้อสังเกต	ผลการพิจารณา/ผลการดำเนินการ
		<p>อุตสาหกรรมกลับมาใช้ประโยชน์ใหม่สอดคล้องกับนโยบายพัฒนาประเทศตามหลักการ BCG</p> <p>๒. กระทรวงอุตสาหกรรม โดยกรมโรงงานอุตสาหกรรม ให้ข้อมูลว่าผู้ประกอบการโรงงานที่ก่อให้เกิดของเสียหรือกากอุตสาหกรรม ผู้ประกอบการบำบัดและกำจัดกากอุตสาหกรรม ยังขาดความรู้และผู้ประกอบการบำบัดไม่ถูกต้อง อีกทั้งแหล่งพิษของกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับความเข้าใจและปฏิบัติไม่ถูกต้อง ทำให้ผู้ประกอบการโรงงานไม่ยึดถือกากอุตสาหกรรมยังไม่รุนแรง ทำให้ผู้ประกอบการโรงการเฝ้าระวัง กรณีและปฏิบัติตามอย่างเคร่งครัด และระบบการติดตาม การเฝ้าระวัง กรณีลักลอบทิ้งของเสียอุตสาหกรรม ยังไม่มีประสิทธิภาพ</p> <p>ทั้งนี้ กรมโรงงานอุตสาหกรรม จะดำเนินการดังนี้</p> <ol style="list-style-type: none">๑) ปรับปรุงแก้ไขกฎหมายเกี่ยวกับการจัดการกากอุตสาหกรรม โดยการเพิ่มบทลงโทษให้รุนแรงยิ่งขึ้น๒) จัดอบรมให้ความรู้แก่ผู้ประกอบการโรงงานในปฏิบัติเกี่ยวกับการจัดการกากอุตสาหกรรมให้ถูกต้องตามหลักวิชาการและกฎหมาย๓) ปรับปรุงระบบการติดตาม การเฝ้าระวัง กรณีลักลอบทิ้งของเสียอุตสาหกรรม โดยใช้ระบบการจัดการกากอุตสาหกรรมแบบครบวงจร (E-fully Manifest) ซึ่งเป็นระบบการรายงานผลแบบทันทีและตลอดเวลา (Real Time) เพื่อติดตามการขนส่งกากของเสียอันตรายตั้งแต่เวลาผู้บำบัดหรือกำจัดได้อย่างถูกต้อง และสามารถติดตามตรวจสอบการลักลอบทิ้งกากดังกล่าวได้อย่างทันที๔) ตรวจสอบกับดูแลโรงงานให้ปฏิบัติให้ถูกต้องตามกฎหมายอย่างเคร่งครัด

ลำดับ	ข้อเสนอแนะ/ข้อสังเกต	ผลการพิจารณา/ผลการดำเนินการ
๒๗	<p>กระทรวงอุตสาหกรรม และกรมศุลกากร</p> <p>๑) กระทรวงอุตสาหกรรมควรพิจารณาปรับปรุงพระราชบัญญัติว่าด้วยอัตราภาษี เพื่อแก้ปัญหาช่องโหว่ของการกำกับดูแลของเสียอันตราย</p>	<p>กระทรวงอุตสาหกรรม โดยกรมโรงงานอุตสาหกรรม รายงานผลการพิจารณา และผลการดำเนินการ สรุปดังนี้</p> <p>๑. มีการบูรณาการข้อมูลเพื่อการบริหารจัดการวัตถุอันตรายของประเทศ ให้สามารถกำกับดูแล ได้อย่างครบวงจร ณ ปัจจุบัน ข้อมูลการนำเข้า ส่งออก วัตถุอันตรายระหว่างประเทศ เชื่อมโยงผ่านระบบ National Single Window หรือเรียกว่า NSW ซึ่งมีกรมศุลกากรเป็นหน่วยงานรับผิดชอบหลัก</p> <p>๒. มีระบบการบริหารจัดการวัตถุอันตรายและของเสียอันตรายอุตสาหกรรม ของประเทศไทยแบบครบวงจร (E-fully manifest) ซึ่งเป็นการบริหาร ฐานข้อมูลทั้งข้อมูลโรงงาน ข้อมูลสถานประกอบการวัตถุอันตราย และข้อมูล วัตถุอันตราย ซึ่งระบบดังกล่าวจะช่วยให้เห็นภาพรวมเส้นทาง การเคลื่อนที่ ของของเสียตั้งแต่ต้นทางจากผู้ก่อกำเนิดของเสีย จนถึงปลายทางผู้รับบำบัด/ กำจัด รวมถึงส่งออกไปต่างประเทศ หรือการนำเข้าจากต่างประเทศ โดยจะมีการ ติดตามตามการขนส่งตั้งแต่ทำเรือ/ด่านที่นำเข้า โดยจนถึงโรงงานอุตสาหกรรม ที่ได้รับอนุญาต</p> <p>๓. กรมโรงงานอุตสาหกรรมอยู่ระหว่างการดำเนินการแก้ไขกฎหมายการนำเข้า ของเสียเคมีวัตถุ เพื่อปิดช่องโหว่ที่อาจทำให้เกิดการลักลอบนำของเสียอันตราย มาจัดการอย่างไม่ประสีประสาหรือฝังกลบที่ประเทศไทย</p>
	<p>๒) กระทรวงอุตสาหกรรม และกรมศุลกากร ควรเร่งประกาศบัญชีรายชื่อ ขยะอิเล็กทรอนิกส์ที่ห้ามนำเข้า</p>	<p>ขยะอิเล็กทรอนิกส์ เป็นสินค้าห้ามนำเข้า ตามประกาศกระทรวงพาณิชย์ เรื่อง กำหนดให้ขยะอิเล็กทรอนิกส์เป็นสินค้าที่ต้องห้ามในการนำเข้าเข้ามา ในราชอาณาจักร พ.ศ. ๒๕๖๓ (และบัญชีท้ายประกาศฯ)</p>

ลำดับ	ข้อเสนอแนะ/ข้อสังเกต	ผลการพิจารณา/ผลการดำเนินการ
๒.๘	<p>ศูนย์อำนวยการบริหารจังหวัดชายแดนภาคใต้ และคณะกรรมการยุทธศาสตร์ด้านการพัฒนาชายแดนภาคใต้</p> <p>๑) ศูนย์อำนวยการบริหารจังหวัดชายแดนใต้ ควรจัดให้มีกระบวนการมีส่วนร่วมในทุกภาคส่วนอย่างครบถ้วน โดยเฉพาะผู้ที่อาจจะได้รับผลกระทบจากการดำเนินโครงการพัฒนาพิเศษเฉพาะกิจ อำเภอจะนะ จังหวัดสงขลา</p> <p>๒) ศูนย์อำนวยการบริหารจังหวัดชายแดนใต้ ควรจัดให้มีการศึกษาการประเมินความเป็นไปได้ ของโครงการให้มีความสมบูรณ์มากขึ้น โดยเฉพาะการประมาณมูลค่าทางเศรษฐกิจอย่างรอบด้าน</p> <p>๓) คณะกรรมการยุทธศาสตร์ด้านการพัฒนาชายแดนภาคใต้ ควรพิจารณาชะลอการดำเนินการพัฒนาพิเศษเฉพาะกิจอำเภอจะนะ จังหวัดสงขลา โดยสั่งการให้ศูนย์อำนวยการบริหารจังหวัดชายแดนภาคใต้ กลับไปดำเนินการจัดการมีส่วนร่วมกับประชาชนในพื้นที่อย่างครบถ้วน และมีการทำการศึกษาการประเมินความเป็นไปได้ของโครงการให้มีความสมบูรณ์เสียก่อน</p> <p>๔) คณะกรรมการยุทธศาสตร์ด้านการพัฒนาชายแดนภาคใต้ ควรสนับสนุนให้ประชาชนในพื้นที่เข้ามามีส่วนร่วมในการกำหนดกรอบและทิศทางการพัฒนาในพื้นที่ ๔ อำเภอของจังหวัดสงขลา โดยการตั้งคณะกรรมการด้านความร่วมมือที่มีองค์ประกอบจากประชาชนในพื้นที่</p>	<p>ผลการพิจารณา/ผลการดำเนินการ</p> <p>ศูนย์อำนวยการบริหารจังหวัดชายแดนภาคใต้ ได้ดำเนินการขับเคลื่อนที่สำคัญ โดยเฉพาะการส่งเสริมกระบวนการมีส่วนร่วมของประชาชนอย่างต่อเนื่อง ตั้งแต่ริเริ่มโครงการจนถึงปัจจุบัน ภายใต้การบริหารจัดการของหน่วยงานและกลไกทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้อง โดยมีผลการดำเนินการที่สำคัญ ดังนี้</p> <p>๑. จัดเวทีการประชุมเชิงปฏิบัติการเพื่อจัดทำแผนและสร้างความรู้ความเข้าใจโครงการเบื้องต้นแบบๆ ตามที่คณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๗ พฤษภาคม ๒๕๖๒ มีมติเห็นชอบเป็นหลักการ เพื่อจัดเก็บข้อมูลความจำเป็น รับฟังความเห็นและความต้องการของประชาชนในพื้นที่ต่อการพัฒนาเบื้องต้นแบบที่ ๔ อย่างรอบคอบบนพื้นฐานของความต้องการของประชาชน โดยคัดเลือก “องค์กรภาคประชาชน เพื่อสันติและเศรษฐกิจพอเพียงจังหวัดชายแดนภาคใต้” และภาคีเครือข่าย เป็นกลไกรับผิดชอบจัดเตรียมความพร้อมและการมีส่วนร่วมของประชาชน รวม ๓๑ หมู่บ้าน ในพื้นที่เป้าหมายโครงการที่อาจจะได้รับผลกระทบโดยตรง ในช่วงเดือนมิถุนายน-กรกฎาคม ๒๕๖๒</p> <p>๒. สร้างความเข้าใจให้แก่ประชาชนในพื้นที่อำเภอจะนะ จังหวัดสงขลา โดยให้ประชาชนคัดเลือกและเสนอผู้แทนในหมู่บ้าน/ตำบล เดินทางไปศึกษาดูงาน ณ ประเทศมาเลเซีย ที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาโครงการในจำนวน ๓ รัฐ รวมทั้งการบริหารจัดชุมชนรอบนิคมอุตสาหกรรม ณ รัฐมะละกา ในห้วงเดือนสิงหาคม - กันยายน ๒๕๖๒ เพื่อสร้างการรับรู้ แลกเปลี่ยนความคิดเห็นระหว่างชุมชนด้วยกลไกที่มีพื้นที่ การดำเนินการจริงที่มีความใกล้เคียงกับแผนการลงนามมติคณะรัฐมนตรี</p> <p>๓. จัดเวทีถอดบทเรียนผลจากการศึกษาดูงาน เพื่อวิเคราะห์ ผลดี ผลเสีย ข้อกังวล ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะ และจัดทำ (ร่าง) แผนพัฒนาระดับตำบล ที่อยู่บนพื้นฐานของบริบท สภาพแวดล้อม สังคม วัฒนธรรมของแต่ละตำบล ในห้วงเดือนตุลาคม ๒๕๖๒</p>

ลำดับ	ข้อเสนอแนะ/ข้อสังเกต	ผลการพิจารณา/ผลการดำเนินการ
		<p>๔. ศูนย์อำนวยการบริหารจังหวัดชายแดนภาคใต้ มีคำสั่งที่ ๘๙๖/๒๕๖๒ ลงวันที่ ๑๑ พฤศจิกายน ๒๕๖๒ แต่งตั้งคณะทำงานบูรณาการสร้างความเข้าใจในมิติการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมตามโครงการเมืองต้นแบบที่ ๔ “เมืองต้นแบบอุตสาหกรรมก้าวหน้าแห่งอนาคต” โดยพิจารณาถึงความหลากหลายของกลุ่มอาชีพ องค์กร และเครือข่าย</p> <p>๕. ศูนย์อำนวยการบริหารจังหวัดชายแดนภาคใต้ ดำเนินการตามข้อสังเกตของคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ กรณีการเข้าไปดำเนินกิจกรรมหรือโครงการในพื้นที่ ควรประสานองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นให้รับทราบและมีส่วนร่วมในการดำเนินการที่อยู่ในเขตความรับผิดชอบของตน โดยการสร้างกลไกเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการมีส่วนร่วมของฝ่ายปกครอง และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จัดทำคำสั่งแต่งตั้งคณะทำงานฯ เพิ่มเติม ตำแหน่งการมีส่วนร่วมของฝ่ายปกครองและองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ภายใต้คณะทำงานบูรณาการฯ พร้อมทั้งจัดให้เวทีที่สร้างการรับรู้ให้แก่ผู้นำภาคประชาชนในระดับพื้นที่โดยรวมทุกระดับ ประกอบด้วย ผู้นำท้องที่ ผู้นำศาสนา และผู้แทนภาคประชาชน เพื่อให้ครอบคลุมทุกกลุ่มเป้าหมาย</p> <p>๖. ศูนย์อำนวยการบริหารจังหวัดชายแดนภาคใต้ดำเนินการตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี ว่าด้วยการรับฟังความคิดเห็นของประชาชน พ.ศ. ๒๕๔๘ โดยจัดทำประกาศเชิญชวนประชาชนแสดงข้อคิดเห็นเกี่ยวกับการขับเคลื่อนโครงการในเขตพัฒนาพิเศษเฉพาะกิจ อำเภอจะนะ จังหวัดสงขลา โดยกำหนดวิธีการแสดงความคิดเห็น ๕ วิธี ประกอบด้วย ๑) การแสดงความเห็นทางสื่ออิเล็กทรอนิกส์ ๒) การจัดประชุมย่อย ๓) การรับเรื่องความเห็นเป็นหนังสือ การสำรวจความคิดเห็นด้วยการสัมภาษณ์บุคคล และ ๔) การจัดเวทีรับฟังความคิดเห็นของประชาชนด้วยวาจา และได้จัดทำประกาศสรุปผลการรับฟังความคิดเห็นของประชาชนเกี่ยวกับการขับเคลื่อนโครงการในเขตพัฒนาพิเศษเฉพาะกิจ อำเภอจะนะ จังหวัดสงขลา ลงวันที่ ๓๐ กรกฎาคม ๒๕๖๓</p>

ลำดับ	ข้อเสนอแนะ/ข้อสังเกต	ผลการพิจารณา/ผลการดำเนินการ
		<p>๗. การจัดทำรายงานการศึกษาแผนแม่บทการพัฒนาเขตพื้นที่พัฒนาพิเศษเฉพาะกิจเมืองต้นแบบ “สามเหลี่ยมมั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน” อำเภอจะนะ จังหวัดสงขลา “เมืองต้นแบบอุตสาหกรรมก้าวหน้าแห่งอนาคต” ตามที่ศูนย์อำนวยการบริหารจังหวัดชายแดนภาคใต้ได้ขอเข้าพบบรองนายกรัฐมนตรี (นายวิษณุ เครืองาม) เมื่อวันที่ ๑ มีนาคม ๒๕๖๔ เพื่อปรึกษาหารือแนวทางการขับเคลื่อนโครงการเมืองต้นแบบฯ และมีข้อสรุปเห็นควรให้ศูนย์อำนวยการบริหารจังหวัดชายแดนภาคใต้ ดำเนินการให้เป็นไปตามมติคณะรัฐมนตรีที่เกี่ยวข้อง และเป็นหน่วยดำเนินการศึกษา เพื่อจัดทำแผนแม่บทการพัฒนาที่พิจารณาถึงศักยภาพ โอกาส และข้อจำกัดของพื้นที่อย่างรอบด้านในทุกมิติของการพัฒนา รวมทั้ง การนำความคิดเห็นและข้อเสนอของส่วนราชการ หน่วยงานที่มีประสบการณ์ มาให้คำปรึกษา แนะนำ ประกอบการจัดทำร่างขอบเขตงาน (Term of Reference: TOR) ทั้งนี้ เห็นควรให้จ้างสถาบันการศึกษาหรือองค์กรที่มีความเชี่ยวชาญ มาดำเนินการศึกษาเพื่อจัดทำแผนแม่บท การพัฒนาเพื่อให้ผลการศึกษาเป็นที่ยอมรับ ซึ่งได้ออกแบบข้อกำหนดของขอบเขตงานบนฐานการมีส่วนร่วม มุ่งเน้นการรับฟังข้อเสนอแนะ ปัญหา และข้อกังวลใจ การออกแบบที่ทุกฝ่ายร่วมคิดและร่วมตัดสินใจ เพื่อให้ได้แผนแม่บทการพัฒนาที่ทุกฝ่ายได้รับประโยชน์ร่วมกัน และยึดประชาชนส่วนใหญ่เป็นศูนย์กลางการพัฒนาทั้งปวง</p>
๒๙	<p>การรถไฟแห่งประเทศไทย</p> <p>๑) สังการให้มีการทบทวน แก้ไขรายงานการประเมินผลกระทบสิ่งแวดล้อมโครงการรถไฟความเร็วสูง เชื่อมต่อ ๓ สนามบินใหม่ โดยเฉพาะในประเด็นเกี่ยวกับต้นทุนและความคุ้มค่าของโครงการฯ และผลกระทบต่อผู้ที่ต้องถูกเวนคืนที่ดิน หรือผู้ที่อยู่อาศัยในที่ดินของโครงการรถไฟ โดยให้มีการแต่งตั้งนักวิชาการจากสถาบันทางด้านการพัฒนาเศรษฐกิจ</p>	<p>๑. กรณีโครงการรถไฟความเร็วสูงเชื่อมต่อ ๓ สนามบิน (ดอนเมือง -สุวรรณภูมิ-อุตะมา) พบว่า ขาดการรับฟังความเห็นของประชาชนผู้ที่อยู่อาศัยบริเวณริมทางรถไฟในประเด็นมาตรการการช่วยเหลือ หรือเยียวยา และไม่มีผลกระทบต่อผลกระทบด้านสิ่งแวดล้อมที่ต้นหรือต้องโยกย้ายที่อยู่อาศัย ทั้งประชาชนที่มีเอกสิทธิ์ที่ดินและประชาชนที่อาศัยอยู่ในบริเวณที่ดินของการรถไฟแห่งประเทศไทย นั้น จากข้อมูลในรายงานการประเมินผลกระทบสิ่งแวดล้อมของการรถไฟแห่งประเทศไทย ระบุว่า ในกรดำเนินการดำเนินงานด้านการมีส่วนร่วม</p>

ลำดับ	ข้อเสนอแนะ/ข้อสังเกต	ผลการพิจารณา/ผลการดำเนินการ
	<p>เช่น สถาบันวิจัยเพื่อการพัฒนาประเทศไทย (TDRI) เพิ่มเติมเข้าในคณะกรรมการผู้ชำนาญการ</p>	<p>ของประชาชนและการประชาสัมพันธ์โครงการ ประกอบด้วยประชาชนผู้มีส่วนได้ส่วนเสียหรือเกี่ยวข้องกับการพัฒนาโครงการ โดยกลุ่มผู้รับผลกระทบ ได้แก่ ครุเวรียน สถานประกอบการ และองค์กร/หน่วยงาน ที่มีบ้านเรือน อาคาร สถานที่ อยู่ในแนวเขตทางโครงการหรืออยู่บริเวณใกล้เคียง ซึ่งอาจได้รับผลกระทบโดยตรงและโดยอ้อมจากการพัฒนาโครงการที่มีพื้นที่ดำเนินการ ๓ ช่วง ได้แก่ ช่วงที่มีการเชื่อมต่อกับท่าอากาศยานดอนเมือง ช่วงที่มีการเชื่อมต่อกับท่าอากาศยานสุวรรณภูมิ และช่วงที่มีการเชื่อมต่อกับท่าอากาศยานอยู่ตะเภา โดยมีมาตรการด้านการโยกย้ายและเวนคืนที่ดินและทรัพย์สินต่อประชาชนที่ได้รับผลกระทบ การสำรวจรายละเอียดทรัพย์สินที่จะต้องจ่ายค่าชดเชยอย่างละเอียด การออกพระราชกฤษฎีกาเวนคืนที่ดินและการกำหนดเงินค่าทดแทน ตามพระราชบัญญัติว่าด้วยการเวนคืนอสังหาริมทรัพย์ พ.ศ. ๒๕๓๐ และให้ผู้เกี่ยวข้องร่วมเป็นกรรมการกำหนดราคาคชชชทรัพย์สิน</p> <p>๒. โครงการไฟฟ้าความเร็วสูง เชื่อมต่อ ๓ สนามบินใหม่ มีรายละเอียดที่สำคัญดังนี้</p> <p>๒.๑ ใช้เขตทางรถไฟเดิมมากที่สุด เพื่อลดผลกระทบต่อประชาชน โดยมี การเวนคืนพื้นที่เท่าที่จำเป็นสำหรับเป็นโรงจอดและศูนย์ซ่อมบำรุง โดยเลือกใช้พื้นที่ที่มีผลกระทบต่อประชาชนน้อยที่สุด ซึ่งโครงการ มีพื้นที่เวนคืนเพียงประมาณ ๙๑๙ ไร่ จากพื้นที่โครงการ ๗,๘๕๓ ไร่ หรือคิดเป็นร้อยละ ๑๑ ซึ่งผู้ถูกเวนคืนจะได้รับค่าชดเชยตามมาตรา ๒๐ แห่งพระราชบัญญัติว่าด้วยการเวนคืนและการได้มาซึ่งอสังหาริมทรัพย์ พ.ศ. ๒๕๖๒ ซึ่งระบุให้ค่านิ่งถึงราคา สภาพเหตุและวัตถุประสงค์ ของการเวนคืน</p> <p>๒.๒ มีการวิเคราะห์ความคุ้มค่าในการดำเนินการ ซึ่งได้วิเคราะห์ความเหมาะสม ของโครงการด้านเศรษฐศาสตร์ในระยะ ๓๕ ปี ๔๕ ปี และ ๕๐ ปี และในช่วง ๕๐ ปี โครงการฯ จะมีผลตอบแทนทางเศรษฐกิจ (EIRR)</p>

ลำดับ	ข้อเสนอแนะ/ข้อสังเกต	ผลการพิจารณา/ผลการดำเนินการ
		<p>ร้อยละ ๑๓.๘๔ มูลค่าปัจจุบันสุทธิ (NPV) เท่ากับ ๓๔,๒๒๓.๘๘ ล้านบาท และอัตราส่วนตอบแทนต่อการลงทุน (B/C) เท่ากับ ๑.๑๙ ซึ่งแสดงให้เห็นถึงความคุ้มค่าต่อการลงทุนในเชิงเศรษฐกิจ จากการศึกษาวิเคราะห์ค่าใช้จ่ายในการลงทุนและค่าดำเนินการได้พิจารณาความคุ้มค่าที่ผู้ถือหุ้นจ่ายในที่ดินของการรถไฟแห่งประเทศไทย และค่าเวนคืนที่ดินไว้ในค่าใช้จ่ายของเงินลงทุนแล้ว</p> <p>ทั้งนี้ รายงานผลกระทบด้านสิ่งแวดล้อมของโครงการฯ ได้ผ่านความเห็นชอบจากคณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ เมื่อวันที่ ๒๔ มิถุนายน ๒๕๖๒ ซึ่งการรถไฟแห่งประเทศไทยได้มีการดำเนินงานในมาตรการต่าง ๆ ตามที่กำหนดไว้ในรายงาน EIA อย่างครบถ้วน</p> <p>๒.๓ ตามมาตรการทั่วไปที่กำหนดไว้ในรายงาน EIA โครงการจะใช้นักวิชาการจากสถาบันทางด้านการพัฒนาเศรษฐกิจ เช่นสถาบันวิจัยเพื่อการพัฒนาประเทศไทย (TDRRI) เพิ่มเติมในคณะกรรมการติดตามตรวจสอบและการปฏิบัติตามมาตรการด้านสิ่งแวดล้อมในตำแหน่งผู้ทรงคุณวุฒิด้านสิ่งแวดล้อมตามที่กำหนดต่อไป</p> <p>๓. การรถไฟแห่งประเทศไทยจะดำเนินการก่อสร้างให้ครอบคลุมประชาชนที่อาศัยอยู่ติดกับเขตที่ดินรถไฟน้อยที่สุด เช่น มีการกันเขตก่อสร้างอย่างชัดเจน ป้องกันผู้ไม่เกี่ยวข้องเข้าพื้นที่ก่อสร้าง การก่อสร้างที่มีเสียงดังจะดำเนินการในเวลากลางวัน ควบคุมเสียงผู้ลงละออง การสันสะเทือน ให้เป็นไปตามมาตรการควบคุมตาม EIA ให้มีการทำแบบสอบถามผลกระทบต่อประชาชนที่อาศัยอยู่ริมแนวทางรถไฟเป็นระยะพร้อมวิธีการแก้ไข</p> <p>๔. สำหรับการโยกย้ายผู้บุกรุกเขตทางรถไฟ จำเป็นต้องดำเนินการ เพราะไม่ปลอดภัยระหว่างการก่อสร้าง ทั้งนี้ การรถไฟแห่งประเทศไทยได้ดำเนินการทำความเข้าใจกับผู้บุกรุกทั้งหมดแล้ว และมีกระบวนการเยียวยาการโยกย้ายอย่างเหมาะสม</p>

ลำดับ	ข้อเสนอแนะ/ข้อสังเกต	ผลการพิจารณา/ผลการดำเนินการ
		<p>๕. การรถไฟแห่งประเทศไทยร่วมกับกรมการเคหะแห่งชาติจัดทำโครงการบ้านอยู่เย็น โดยนำที่ดินการรถไฟบริเวณถนนกำแพงเพชร ๖ ใกล้สถานีรถไฟหลัก มาสร้างอาคารที่พักอาศัยให้กับผู้บุกรุก จำนวนประมาณ ๓๐-๕๐๐ ห้อง พื้นที่ห้องขนาด ๓๐-๓๕ ตารางเมตร พร้อมสภาพแวดล้อมที่ส่งเสริมการสร้างอาชีพให้ผู้อยู่อาศัย คาดว่าจะเริ่มก่อสร้างได้ในปี ๒๕๖๕</p>
<p>๒) จัดให้มีเวทีรับฟังความคิดเห็นของภาคประชาชนเพิ่มเติม ให้ครบทุกภาคส่วน ที่เป็นการมีส่วนร่วมอย่างมีความหมาย (Meaningful Public Participation) โดยเฉพาะชุมชนริมทางรถไฟที่อาศัยอยู่ในที่ดินของการรถไฟ รวมถึงการชี้แจงทำความเข้าใจแก่ผู้ได้รับผลกระทบเกี่ยวกับข้อมูลรายละเอียดมาตรการช่วยเหลืออย่างชัดเจน</p>	<p>โครงการรถไฟความเร็วสูงเชื่อมต้อ ๓ สนามบิน มีการรับฟังความคิดเห็นของประชาชนและหน่วยงานในพื้นที่ทุกภาคส่วน ครบคลุมถึงประชาชนในพื้นที่ ตั้งแต่ขั้นตอนการวางแผนโครงการ การศึกษาความเป็นไปได้โครงการ และการจัดทำรายงานวิเคราะห์ผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม (EIA) รวมถึงประชุมเพื่อรับฟังความเห็นจำนวน ๖๒ ครั้ง มีผู้เข้าร่วมรับฟังความเห็น ๓,๐๑๐ คน ซึ่งประชาชนในพื้นที่สนับสนุนเพราะเป็นการสร้างความเจริญในพื้นที่ รวมถึงจัดให้มีกระบวนการมีส่วนร่วมจากผู้เกี่ยวข้องในท้องถิ่น จัดให้มีแผนงานการประชาสัมพันธ์โครงการ ประสานกับผู้ชุมชนเพื่อสอบถามข้อมูลผลกระทบ ข้อห่วงกังวล ข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะ เพื่อนำมาปรับปรุงแผนการทำงาน และลดผลกระทบต่อชุมชน จัดให้มีช่องทางรับเรื่องร้องเรียนจากประชาชน ที่อาจจะได้รับผลกระทบจากโครงการ ทั้งนี้ เมื่อดำเนินงานก่อสร้าง การรถไฟแห่งประเทศไทยต้องปฏิบัติตามมาตรการ EIA อย่างเคร่งครัด ครอบคลุมประชาชนน้อยที่สุด</p>	
<p>๓) พิจารณาจัดตั้ง “คณะกรรมการพิจารณาการศึกษาร่วมกัน ระหว่าง การรถไฟแห่งประเทศไทยภาคประชาชนที่ได้รับผลกระทบ ภาคประชาสังคม และภาควิชาการ” เพื่อร่วมกันศึกษาผลกระทบที่จะเกิดขึ้นและแนวทางแก้ไขปัญหา</p>	<p>๑. โครงการรถไฟความเร็วสูงเชื่อมต้อ ๓ สนามบิน มีมาตรการและกลไกในการดูแลประชาชนที่อาจจะได้รับผลกระทบสิ่งแวดล้อมผ่านมาตรการด้านต่าง ๆ ที่กำหนดไว้ในรายงานการประเมินผลกระทบสิ่งแวดล้อมแล้ว เช่น กำหนดให้กระบวนการมีส่วนร่วมจากผู้เกี่ยวข้องในท้องถิ่น จัดให้มีแผนงานการประชาสัมพันธ์โครงการ ประสานกับผู้ชุมชนเพื่อสอบถามข้อมูลผลกระทบ ข้อห่วงกังวล ข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะ เพื่อนำมาปรับปรุงแผนการทำงาน และลดผลกระทบต่อชุมชน จัดให้มีช่องทางรับเรื่องร้องเรียนจากประชาชน</p>	

ลำดับ	ข้อเสนอแนะ/ข้อสังเกต	ผลการพิจารณา/ผลการดำเนินการ
<p>๒.๑๐</p> <p>รัฐบาล</p> <p>๑) กรณีปัญหาการจัดการขยะ ควรให้สัตยาบันต่อภาคแก้ไขของอนุสัญญาบาเซล (Basel Ban Amendment) ในการควบคุมการนำเข้าของเสียและผลิตภัณฑ์ที่ใช้แล้ว โดยเฉพาะขยะพลาสติกและขยะอิเล็กทรอนิกส์</p>	<p>ที่อาจจะได้รับผลกระทบจากโครงการ จัดตั้งหน่วยงานประชาสัมพันธ์โครงการเพื่อประชาสัมพันธ์ให้ประชาชนในพื้นที่และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องให้ได้รับทราบวิธีการก่อสร้างและแผนการดำเนินการโครงการผลกระทบที่คาดว่าจะเกิดขึ้นมาตรการป้องกันแก้ไขผลกระทบมาตรการติดตามตรวจสอบผลกระทบและเปิดโอกาสให้มีส่วนร่วมในการสังเกตการณ์และตรวจสอบขั้นตอนการดำเนินการงานโครงการ เป็นต้น</p> <p>๒. โครงการได้จัดตั้งศูนย์รับเรื่องราวร้องเรียนและดำเนินการแก้ไขผลกระทบตลอดระยะเวลาก่อสร้างและดำเนินการโครงการ</p> <p>๑. การยอมรับในข้อแก้ไขอนุสัญญาบาเซล (Ban Amendment) เพื่อห้ามการส่งออกของเสียอันตรายภายใต้อนุสัญญา เพื่อการกำจัดขั้นสุดท้าย การใช้ซ้ำ การรีไซเคิล และการนำกลับไปใช้ประโยชน์ใหม่ โดยการส่งออกจากประเทศที่เป็นสมาชิกในกลุ่มองค์การความร่วมมือและพัฒนาทางเศรษฐกิจ (Organization for Economic Cooperation and Development: OECD) ประชาคมยุโรป (European Communities: EC) และลิกเตนสไตน์ (ประเทศตามภาคผนวก VII ของอนุสัญญาบาเซล) ไปยังประเทศอื่น ๆ ปัจจุบัน มีผลบังคับใช้ตั้งแต่วันที่ ๕ ธันวาคม ๒๕๖๒ การให้สัตยาบันดังกล่าว มีทั้งข้อดีและข้อเสียแตกต่างกันไป ปัจจุบันมีคณะกรรมการอนุสัญญาบาเซลและคณะทำงานเฉพาะกิจเพื่อเตรียมการให้สัตยาบันในข้อแก้ไขอนุสัญญาบาเซล นอกจากนี้ ได้มีการแก้ไขภาคผนวกของอนุสัญญาบาเซลฯ เกี่ยวกับขยะพลาสติก ดังนี้ เพิ่มภาคผนวก II (Y๔๘) ขยะพลาสติกซึ่งต้องการพิจารณาเป็นพิเศษ ภาคผนวก VIII (A๓๒๑๐) ขยะพลาสติกที่เป็นของเสียอันตราย และแก้ไขภาคผนวก IX จากบัญชี B๓๐๑๐ เป็น B๓๐๑๑ ขยะพลาสติกที่ไม่เป็นของเสีย ทำให้ขยะพลาสติกที่มีการควบคุมภายใต้อนุสัญญาบาเซล กำหนดให้ผลบังคับในวันที่ ๑ มกราคม ๒๕๖๔</p>	

ลำดับ	ข้อเสนอแนะ/ข้อสังเกต	ผลการพิจารณา/ผลการดำเนินการ
		<p>๒. กระทรวงศึกษาธิการและสวทศ โดยกรมควบคุมมลพิษ อยู่ระหว่างศึกษารายละเอียดและวิเคราะห์ผลกระทบต่อเศรษฐกิจ การค้า สุขภาพ อนามัยและสิ่งแวดล้อม และรับฟังความคิดเห็นจากผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย จากการทำสัตยาบันการแก้ไขอนุสัญญาบาเซล (Ban Amendment)</p>
	<p>๒) กรณีเขตพัฒนาเฉพาะกิจ อำเภอจะนะ จังหวัดสงขลา พิจารณาทบทวน มติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ ๗ พฤษภาคม พ.ศ. ๒๕๖๒ และมติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ ๒๑ มกราคม พ.ศ. ๒๕๖๓ และเห็นควรดำเนินการดังนี้</p> <p>(๑) ควรให้การประเมินโครงการที่มีความสมบูรณ์มากขึ้นทั้งทางด้านเศรษฐกิจ สังคม และสิ่งแวดล้อม รวมทั้ง มีการวิเคราะห์เชิงปริมาณที่ครอบคลุมมากขึ้น โดยเฉพาะการประมาณมูลค่าทางเศรษฐกิจอย่างรอบด้าน และมีหลักฐานสนับสนุนข้อสรุปที่ชัดเจนมากขึ้น ก่อนที่จะพิจารณาให้ดำเนินโครงการ</p> <p>(๒) ควรพิจารณาตามความเห็นของกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม (หนังสือด่วนที่สุด ที่ ทส ๐๒๒๐.๒/๒๖๑ ลงวันที่ ๑๙ เมษายน ๒๕๖๒) ในเรื่องของกระบวนการมีส่วนร่วมของประชาชน หรือองค์กรชุมชนในพื้นที่</p> <p>(๓) ควรพิจารณาการเพิ่มองค์ประกอบในคณะกรรมการด้านกลไกมีส่วนร่วม ยุทธศาสตร์การพัฒนาในพื้นที่ ๔ อำเภอของจังหวัดสงขลา ให้มีองค์ประกอบที่เป็นผู้แทนจากประชาชนในพื้นที่ เพื่อร่วมกำหนดกรอบและทิศทางการพัฒนาที่จะเอื้อประโยชน์กับประชาชนในพื้นที่ อย่างแท้จริง</p>	<p>๑. การรับฟังความคิดเห็นไม่ครอบคลุมประชาชนผู้ได้รับผลกระทบ เช่น ชาวประมงในพื้นที่ นั้น เนื่องจากเขตพัฒนาพิเศษเฉพาะกิจดังกล่าว ยังมิได้นำเสนอรายงานการประเมินผลกระทบสิ่งแวดล้อมที่เกี่ยวข้อง</p> <p>๒. ควรส่งเสริมให้เกิดการใช้ประโยชน์ในการพัฒนาพื้นที่เขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก เขตพัฒนาพิเศษเฉพาะกิจ อำเภอจะนะ จังหวัดสงขลา และเขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษ ๑๐ จังหวัด โดยอยู่บนพื้นฐานของภูมิวิเทศ หรือเป็นไปตามความเหมาะสมของศักยภาพและข้อจำกัดของพื้นที่ ในด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม วิถีชีวิตและวัฒนธรรมควบคู่กับการพัฒนา</p>

ลำดับ	ข้อเสนอแนะ/ข้อสังเกต	ผลการพิจารณา/ผลการดำเนินการ
<p>๓. ข้อเสนอแนะ/ข้อสังเกต เพิ่มเติม</p>		
<p>๓.๑</p>	<p>ประเด็นที่ดินในเขตพื้นที่เขตเศรษฐกิจพิเศษ และเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก ข้อคิดเห็นและกระบวนการมีส่วนร่วมในการจัดทำผังเมืองรวมเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก ซึ่งมีผลกระทบต่อนพื้นที่เกษตรกรรมและประชาชนในพื้นที่และการเพิ่มขึ้นของพื้นที่อุตสาหกรรมมีสัดส่วนของการเปลี่ยนแปลงที่อาจส่งผลกระทบต่อประชาชนในพื้นที่ จากการศึกษาของพื้นที่อุตสาหกรรมและการลดลงของพื้นที่เกษตรกรรม โดยการศึกษาของเครือข่ายเพื่อนตะวันออกในประเด็นความไม่สอดคล้องกับสภาพหรือศักยภาพของพื้นที่เกษตรกรรมชนิดี บริเวณราบลุ่มน้ำบางปะกง ได้แก่ ๑) ตำบลเขาหิน อำเภอบางปะกง จำนวน ๕๕ ราย และเลี้ยงปลาจำนวน ๙๑ ราย และ ๒) ตำบลบางผึ้ง อำเภอบางปะกง จังหวัดฉะเชิงเทรา เป็นพื้นที่เกษตรกรรมชนิดี มีโครงข่ายชลประทานครอบคลุมแหล่งเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำที่สำคัญของประเทศไทย</p>	<p>กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ โดยกรมประมง ให้ข้อมูลว่า จำนวนเกษตรกรและพื้นที่เพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ ในตำบลเขาหิน และตำบลบางผึ้ง อำเภอบางปะกง จังหวัดฉะเชิงเทรา มีพื้นที่เพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ จำนวน ๗๓๕.๙๕ ไร่ และมีเกษตรกรแจ้งขึ้นทะเบียนเกษตรกรผู้เพาะเลี้ยงสัตว์น้ำไว้กับกรมประมง จำนวน ๑๑๐ ราย แบ่งเป็น ๑) ตำบลเขาหิน พื้นที่ ๒๒๔.๔๕ ไร่ เกษตรกรผู้เพาะเลี้ยงสัตว์น้ำที่ขึ้นทะเบียน จำนวน ๒๖ ราย และ ๒) ตำบลบางผึ้ง พื้นที่ ๕๑๑.๕ ไร่ เกษตรกรผู้เพาะเลี้ยงสัตว์น้ำที่ขึ้นทะเบียน จำนวน ๘๔ ราย (ข้อมูล ณ วันที่ ๓๑ มกราคม ๒๕๖๕) ซึ่งแตกต่างจากข้อมูลของเครือข่ายเพื่อนตะวันออก ที่ชี้แจงในรายงานดังกล่าว เนื่องจากที่ดินในพื้นที่ดังกล่าวบางส่วนได้ถูกเปลี่ยนแปลงเป็นที่ดินประเภทพัฒนาอุตสาหกรรม จึงมีเกษตรกรบางส่วนขายที่ดินให้กับโรงงานอุตสาหกรรม ทำให้มีพื้นที่เกษตรกรรมลดลง จากข้อมูลข้างต้น การเพิ่มขึ้นของพื้นที่อุตสาหกรรมในเขตพื้นที่เศรษฐกิจพิเศษภาคตะวันออก ทำให้พื้นที่เกษตรกรรมในเขตภาคตะวันออกลดลง</p>
<p>๓.๒</p>	<p>ประเด็นการทะเลในพื้นที่เขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก</p> <p>๑) กรณีโครงการพัฒนาท่าเรือแหลมฉบัง ระยะที่ ๓ ผลกระทบต่อการประมงและเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำกลุ่มประมงเรือเล็กจากรายงานการประเมินผลกระทบสิ่งแวดล้อมและสุขภาพ (Environmental Impact Assessment : EIA) สิ่งแวดล้อมและสุขภาพ (Environmental Impact Assessment : EIA) มีสาระสำคัญที่ต้องพิจารณาในด้านการประเมินทางเศรษฐศาสตร์ จากผลกระทบของการพัฒนาโครงการ ต่อการประมงและเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำกลุ่มประมงเรือเล็ก และวิถีการดำเนินชีวิตของชุมชน ที่ได้รับผลกระทบ จะเกิดการเปลี่ยนแปลงไปจากเดิมอย่างสิ้นเชิง จากระบบเศรษฐกิจชุมชนพึ่งพาตนเองไปสู่ระบบเศรษฐกิจแบบทุนนิยมอันเนื่องมาจากการขาดแคลนทรัพยากรหลักที่เป็นปัจจัยของเศรษฐกิจเพื่ออย่างยั่งยืน</p>	<p>กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ โดยกรมประมง ชี้แจงว่า โครงการพัฒนาท่าเรือแหลมฉบัง ระยะที่ ๓ จะจ่ายเงินชดเชยให้กับกลุ่มประมงพื้นบ้านที่ได้รับผลกระทบจากการพัฒนาโครงการฯ จำนวน ๖ งดต. ซึ่งได้รับเงินชดเชยงวดที่ ๑ เมื่อเดือนมิถุนายน ๒๕๖๔ และจะจ่ายชดเชยในงวดที่ ๒ ประมาณเดือนพฤษภาคม - มิถุนายน ๒๕๖๕ โดยมูลค่าเงินชดเชยได้มาจากการสำรวจและพิจารณาของคณะทำงานพิจารณาข้อมูลผู้ได้รับผลกระทบจากการพัฒนาโครงการฯ ตามระยะเวลาการก่อสร้างโครงการฯ ดำเนินการโดยมีหลักเกณฑ์และเงื่อนไข ซึ่งประมงอำเภอบางละมุงได้เข้าร่วมพิจารณาข้อมูลผู้ได้รับผลกระทบฯ ในระดับอำเภอ จากข้อมูลข้างต้น ถึงแม้กลุ่มประมงพื้นบ้านจะได้รับเงินชดเชยเป็นระยะเวลา ๖ ปี หลังจากการดำเนินโครงการพัฒนาท่าเรือแหลมฉบัง ก็ต้องมีค่าใช้จ่ายเป็นการเพิ่มต้นทุนและในระยะยาว หากการบริหารจัดการไม่เพียงพอ</p>

ลำดับ	ข้อเสนอแนะ/ข้อสังเกต	ผลการพิจารณา/ผลการดำเนินการ
	<p>๒) กรมมีการทบทวน ๓,๐๐๐ ไร่ ของการนิคมอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย เพื่อการพัฒนาโครงการปิโตรเคมีคอลชั้นสูงของบริษัท เอ็กซอนโมบิล คอร์ปอเรชั่น ซึ่งไม่ได้ผ่านการรับรู้ของชุมชนท้องถิ่นดั้งเดิมและชุมชนอุตสาหกรรมในพื้นที่ และจะมีผลกระทบเชิงลบรุนแรงอย่างแน่นอนต่อชุมชน ทั้งที่อยู่ริมทะเลและอยู่บนบก โดยรวม ๒ อำเภอในจังหวัดชลบุรี ได้แก่ อำเภอสัตหีบ และอำเภอบางละมุง เพราะแหล่งทำการประมงในพื้นที่ โดยเฉพาะอ่าวบางละมุง ถือเป็นแหล่งอาหารที่สำคัญ และยังคงความสมบูรณ์ ซึ่งการนิคมอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย (กนอ.) กำลังศึกษาความเหมาะสม โดยทางเล็งทุกพื้นที่ที่อาจรวม-แหลมฉบัง</p>	<p>อาจจะส่งผลกระทบต่อสภาพแวดล้อมและทรัพยากรสัตว์น้ำ จึงมีความสอดคล้องกับการศึกษาดังกล่าว และควรประเมินผลกระทบจากพัฒนาโครงการฯ อย่างรอบด้าน เพื่อให้ครอบคลุมในรายละเอียดของผลกระทบ</p>
๓.๓	<p>ประเด็นเขตพัฒนาพิเศษเฉพาะกิจ อำเภอจะนะ จังหวัดสงขลา และเขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษ ชายแดน ๑๐ จังหวัด การสร้างท่าเรือน้ำลึกสงขลา ๒ และผลกระทบต่ออาชีพประมงพื้นบ้าน จากรายงานกรอบแนวทางการบริหาร และการพัฒนาอำเภอจะนะ จังหวัดสงขลา ในฐานะเมืองต้นแบบที่ ๔ เมืองอุตสาหกรรมก้าวหน้าแห่งอนาคต” เป็นเขตพัฒนาพิเศษเฉพาะ พบว่า ได้กล่าวถึงค่าเสียโอกาสจากกิจกรรมทางเศรษฐกิจอื่น ๆ ที่มีในพื้นที่ หรืออาจเกิดขึ้น เช่น การท่องเที่ยวเชิงธรรมชาติ และการประมง และไม่มี การประเมินข้อดีข้อเสียเชิงปริมาณของผลกระทบทางเศรษฐกิจโดยรวม ที่สมบูรณ์ เช่น รายได้ที่ต้องสูญเสียไป และผลกระทบทางอุตสาหกรรม อื่น ๆ เช่น อุตสาหกรรมท่องเที่ยวและอุตสาหกรรมประมงพื้นบ้าน เป็นต้น จึงไม่อาจสรุปได้แน่ชัดว่าโครงการมีความคุ้มค่าต่อส่วนรวม</p>	<p>๑. โครงการทำเรื่อน้ำลึกสงขลาแห่งที่ ๒ ที่บ้านสวนกง ตำบลนาทับ อำเภอจะนะ จังหวัดสงขลา มีพื้นที่ทำการประมงน้ำเค็มของอำเภอจะนะ ได้แก่ ๑.๑ พื้นที่ทำการประมงของเรือประมงพื้นบ้าน โดยแบ่งเป็น ๒ แห่ง ดังนี้</p> <p>๑) ทะเลอ่าวไทยมีพื้นที่ติดกับตำบลนาทับ ตำบลลิ้นจี่ และตำบลสะกอม มีเรือประมงจำนวน ๖๙๑ ลำ เครื่องมือประมง คือ อวนปลา อวนปู และอวนกุ้ง เป็นส่วนใหญ่</p> <p>๒) คลองนาทับ มีพื้นที่ส่วนใหญ่อยู่ในตำบลนาทับ รองลงมาตำบลจะโหนด ตำบลคลองเป็ยะ กับตำบลลิ้นจี่บางส่วน มีเรือประมง จำนวน ๑๘๙ ลำ พื้นที่ทำการประมงของเรือประมงพาณิชย์ คือ ทะเลอ่าวไทย มีพื้นที่ติดกับ ตำบลสะกอม ซึ่งมีเรือประมงพาณิชย์ จำนวน ๕๐ ลำ เครื่องมือประมง คือ อวนปู จากข้อมูลข้างต้น หากมีการดำเนินโครงการทำเรื่อน้ำลึกสงขลาแห่งที่ ๒ จึงควรมีการประเมินผลกระทบจากการพัฒนาโครงการฯ อย่างรอบด้าน เพื่อให้ครอบคลุมในรายละเอียดของผลกระทบ</p>
๓.๔	<p>เขตเศรษฐกิจพิเศษและเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก เป็นโครงการที่ส่งเสริมการลงทุนและพัฒนากิจการลงทุนจากต่างชาติ ซึ่งเป็นโครงสร้างรายได้ให้กับประเทศ แต่เนื่องจากมีการดำเนินโครงการดังกล่าวนี้ อาจจะทำให้เกิดความขัดแย้งใน</p>	<p>สำนักงานปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม เสนอความเห็น ว่า ควรมีการวางกรอบ และกำหนดขอบเขตการใช้ประโยชน์ที่ดินให้ชัดเจน ทั้งในระยะสั้นและระยะยาว เพื่อรองรับการขยายตัวของเมือง</p>

ลำดับ	ข้อเสนอแนะ/ข้อสังเกต	ผลการพิจารณา/ผลการดำเนินการ
<p>๓.๕</p>	<p>ด้านการใช้ประโยชน์ที่ดินภายในพื้นที่ รวมถึงการเปลี่ยนมือการถือครองที่ดิน มากยิ่งขึ้น โดยเฉพาะจากข้อกำหนดการใช้ประโยชน์ที่ดินที่เปิกกว้างและผ่อนปรนการใช้ประโยชน์ที่ดินประเภทต่าง ๆ ก่อนเข้ามาในแผนผังการพัฒนาเขตพิเศษภาคตะวันออก อาจส่งผลให้การเปลี่ยนแปลงประเภทที่ดินจากที่ดินประเภทชนบทและเกษตรกรรม เป็นที่ดินประเภทอุตสาหกรรมและคลังสินค้า</p> <p>๕. สถานการณ์สิ่งแวดล้อม ชยะ และภาคอุตสาหกรรม</p> <p>๕.๑ มีปัญหาผลกระทบสะสม และยังไม่สามารถบริหารจัดการได้อย่างมีประสิทธิภาพ</p>	<p>ผลการพิจารณา/ผลการดำเนินการ</p> <p>ทั้งนี้ เพื่อรองรับการขยายตัวของเมือง ในเขตพื้นที่เขตเศรษฐกิจพิเศษ และเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก สำนักงานปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม จะได้อบรมหมายให้สำนักงานการปฏิรูปที่ดินจังหวัดลงพื้นที่ประชาสัมพันธ์เพื่อสร้างความเข้าใจให้เกษตรกรในพื้นที่ให้ทราบข้อกำหนดและหลักเกณฑ์การใช้ที่ดินในเขตปฏิรูปที่ดินเพื่อเป็นการป้องกันการสูญเสียพื้นที่เกษตรกรรมอีกทางหนึ่ง</p> <p>ปัญหาคุณภาพสิ่งแวดล้อมที่มีผลกระทบสะสมเป็นปัญหาเดิมในพื้นที่ก่อนการพัฒนาเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก ซึ่งกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม โดยสำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ได้มีการดำเนินการดังนี้</p> <ol style="list-style-type: none"> ๑. จัดทำแผนสิ่งแวดล้อมในพื้นที่เขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก ระยะที่ ๑ (พ.ศ. ๒๕๖๑-๒๕๖๔) ๒. ดำเนินการศึกษาเพื่อจัดทำ (ร่าง) แผนสิ่งแวดล้อมในพื้นที่เขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก ระยะที่ ๒ พ.ศ. ๒๕๖๕-๒๕๗๐ โดยศึกษาทบทวนข้อมูลสถานการณ์สิ่งแวดล้อมที่สำคัญ ร่วมกับการประเมินความสามารถการรองรับ (Carrying Capacity) ของทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมในพื้นที่ การประเมินสถานการณ์ปัจจัยภายในและภายนอกในพื้นที่เขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก ทั้งจุดแข็ง-จุดอ่อน-โอกาส-อุปสรรค (SWOT และ TOWS Analysis) และการวิเคราะห์เพื่อกำหนดเป้าหมาย ยุทธศาสตร์ กลยุทธ์ของแผนสิ่งแวดล้อม จากจุดแข็ง-โอกาส-แรงกดดัน-ผลลัพธ์ (SOAR Analysis) รวมทั้ง แนวคิดและหลักการที่สำคัญ ๔ หลักการ ได้แก่ เป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน (SDGs) ปรริญาของเศรษฐกิจพอเพียง แนวคิดเศรษฐกิจชีวภาพ-หมุนเวียน-สีเขียว (Bio-Circular-Green economy: BCG) และหลักการบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมตามแผนจัดการคุณภาพสิ่งแวดล้อม พ.ศ. ๒๕๖๐-๒๕๖๔ โดยมีเป้าหมายเพื่อการรองรับและแก้ไขปัญหาด้านสิ่งแวดล้อมและมลพิษ เน้นการมีส่วนร่วมของภาคส่วนที่เกี่ยวข้อง

ลำดับ	ข้อเสนอแนะ/ข้อสังเกต	ผลการพิจารณา/ผลการดำเนินการ
		<p>ในการร่วมแก้ไขปัญหา ทั้งนี้ ร่างแผนสิ่งแวดล้อมในพื้นที่พัฒนาพิเศษภาคตะวันออก ระยะที่ ๒ อยู่ระหว่างขั้นตอนเตรียมการนำเสนอผ่านกลไกคณะกรรมการที่เกี่ยวข้อง เพื่อพิจารณาให้ความเห็นชอบ รวมทั้ง คณะรัฐมนตรี เพื่อให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องนำแผนสิ่งแวดล้อมฯ ระยะที่ ๒ ดังกล่าว ไปดำเนินการในส่วนที่เกี่ยวข้องต่อไป</p>
<p>๕.๒ ไม่มีการศึกษากำหนดศักยภาพ</p>		<p>สำนักงานคณะกรรมการนโยบายเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก มีการศึกษาและกำหนดศักยภาพการจัดการขยะชุมชน ซึ่งคณะกรรมการนโยบายเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก ในการประชุมครั้งที่ ๑๑/๒๕๖๒ เมื่อวันที่ ๖ ธันวาคม ๒๕๖๒ มอบให้สำนักงานคณะกรรมการนโยบายเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก, จังหวัดและองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จัดทำโครงการจัดการขยะในพื้นที่เขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก โดยใช้ “โครงการบริหารจัดการขยะครบวงจร จังหวัดระยอง เป็นต้นแบบ ซึ่งเป็นการจัดการขยะเปลี่ยนให้เป็นพลังงาน เป็นความร่วมมือระหว่างสำนักงานคณะกรรมการนโยบายเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก องค์กรการบริหารส่วนจังหวัดระยอง และ บริษัท โกลบอล เพาเวอร์ ซินเนอร์ยี่ จำกัด (มหาชน) ได้เปิดดำเนินการแล้ว สามารถรองรับปริมาณขยะได้ ๕๐๐ ตัน/วัน และผลิตกระแสไฟฟ้าได้ ๑๐ MW/ชม. ปัจจุบันได้ขยายผลต้นแบบโครงการให้ครอบคลุม ๓ จังหวัดเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก (รวม ๖ ศูนย์) สามารถกำจัดขยะมูลฝอยรวมกว่า ๖,๐๐๐ ตัน/วัน และผลิตไฟฟ้าได้ ๑๒๐ MW/ชม. โดยปัจจุบัน จังหวัดชลบุรี คาดว่าจะดำเนินการก่อสร้างโรงไฟฟ้าจากขยะในระยะแรก ภายในปี ๒๕๖๖ รองรับปริมาณขยะได้ ๑,๕๐๐ ตัน/วัน ผลิต กระแสไฟฟ้าได้ ๓๐ MW/ชม. และจังหวัดฉะเชิงเทรา อยู่ระหว่างการศึกษาและสำรวจพื้นที่ที่เหมาะสมในการจัดตั้งโรงไฟฟ้าจากขยะ</p>
	<p>๕.๓ ขาดกลไกควบคุม ตรวจสอบ แก้ไขปัญหา</p>	<p>คณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ มีการแต่งตั้งคณะอนุกรรมการกำกับดูแลและติดตามผลการดำเนินงานพื้นที่เขตควบคุมมลพิษ ในจังหวัดชลบุรีและจังหวัดระยองโดยมีผู้ว่าราชการจังหวัดเป็นประธาน</p>